

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱԻՐ ՂԱԶԵԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 38.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 6, 1895.

Ն. 27

ՄԷՎԱՍՏՏ Ը ՄԻՆԻՏԵՐԻՃԷ

	Սահիֆէ
Միւլէսիւր Պիւրհան	209
Կէօրիւնմէյէն Նէսնէլէրէ Մուշթաղըր Օււ	209
Մէքթէպ Ի Հայաթ	209
Մէշհուր Պիւր Մուղանիյէ	211
Ինսան Իլէ Մայմուճ Արասընտաքի Րապըթա	212
Սիպէրիա Տէմիր Եօլա	212
Շիտաթիլի Ոսուղըն Զիհն Իւզէրինտէքի Թէ	213
Միւլէսիւր	213
Սէվրիյիլիլ Իւլաշիլէր	213
Շուրուհաթ Ը Սիյաթիյէ	215
Սարրաֆիյէ	216

ԱԻՅՏԱՐԵՐ ԳԵՐ ԳԱՅՔԱ ՃՈՒՄԱ ԵՐՔԵԱՅԻ ԿԻՆԻՔԱ ԳԵՐՈՐ ԵՐԱՆՈՐ:

Մեմալիք Ի Շահանգէ վե տիյար ք եմնէպիյէ Իքիւն սեմնէլիյէ պեր վեմն Ի փեղիմ 1 1/2, վե ալքը ալքը 3/4 Մեմիտիյէ, վե պիւր ցուս-խեմի 30 փարա օլուպ, փօսքա Իւնքիքի քա-քաճըմըգա ախտ տիր:

Ղազքայա տեքմ օլուսմազ Իւզրէ քանրի-քաք, վե ապօնէ Եազըլմազ վե փօսքայա ախտ մեմատտ Իքիւն մեքքուպ վե ազգէ Իս-քանգայտա Ամեքիգա խանընտա Մր. Հ. Ս. Պարքըմ Իսմիլե Կեօնտէրիլիյէ տիր:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄԻՆԻՏԵՐԻՅԷ ՇԻՐԵԹԻ ԹԱՐԱՓՆԵՆՈՒՄ, ՍԱՀԻԳ Ի ՄԹԵՑԱՐ, Ճ. Ք. ԿՐԻՆ ՄԻՆԻԼԼԻՅԷ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՄԻՆԻՍՏԻՐ ՊԵՐԻԶԱՆ

Տինսիլ օլան Ինկիլզ պիւր գօնթ կէ-չէնէրտէ ֆիճի առաւարընա աղիմէթ էյլէմիլ, վե օրատա ըէիսլէրտէն պիւրի-նէ շէօյլէ տէմիլ տիր. “Սէն պէօյիւք պիւր ըէիս Իքէն, Եազըդ սանա քի պու միսիօնէրլէրին սէօզլէնիւ ալիլէ-յօրսըն: Անլէրին սիգէ թալիմ էթմէյէ չալըշտըղլարը, վե սիլին ահմադլըգ է-տէրէք դապուլ էթաիլիլիլ օլ քէօհնէ քիթմապա — քիթմապ Մուղաստէսէ — վե Յիսուս Գրիստոսըն ահտէ միւնաէ-րիճ օլան հիքեայէսինէ չիմտիլէրտէ հիլ քիմսէ ինանմազ: Պիլիմ հէփիլիլ տա-լիս ահտէն տահա մալիւմաթլըլը:” Բէիս կէօզլէրինտէն աթէշ սըլրատըղը հալտէ միւմալիլէյ հօնթա ճէվապէն տէտի քի, “Շուրատաքի թալը կէօրիւ-յօր մը սըն. Իլթէ էօլտիւրէճէլիմիլ քիմսէլէրին պալարընը ահնը Իւզէրին-տէ գըրար Խոլիք: Շու էօթէտէքի օ-ճաղը կէօրիւյօր մը սըն. Իլթէ պիլիմ

պէօյիւք զիյաթէթլէրիմիլտէ Եէմէք Ի-չիւն ինսան վիւճուտլէրին օրատա քէ-պապ էտէր Խոլիք: Գալտը քի էկէր օլ էյի միսիօնէրլէր վե քէօհնէ քիթմապ, վե պիլ վահշիլէր Իքէն պիլիլ Եվլատ Ուլլահա թէպտիլ էթմիլ օլան Յիսուս Գրիստոսըն մուհապէթի օլմասա Խոլի, չիմտի սէն ապա սաղ սալիմ օլարադ պու մահալտէն մուֆարադաթ էտէմէլ Խոլի: Սէնին պու քիթմապտան տօլայը Ալլահա համո ու սէնալէր էթմէյէ սէ-պէպին վարտըր, զիրա օլ քիթմապ օլմա-սա Խոլի, չիմտի սէն տէ պօղաղլանըր վե օլ օճաղտա քէպապ էտիլիլ Խոլին, վե պիլ տէ սէնի թէլէզլիլ էտէ էտէ Եէք Ի-տիլք:”

ԿԵՕՐԻՆՄԷՅԷՆ ՆԵՄՆԵԼԵՐԷ ՄՈՒՆԹԱԶՐ ՕԼՄԱԳ

Էքսէր քիմսէլէր թարաֆընտան Եպիսկոպո-սիւն քիլիսէսինին էն պէլաղէթիլ վալիլ առտ օլուսան միւթէվէֆիա Կանոնիկոս Լիտըն պալատէքի մէսէլէյէ տաիր պէր վէճի Խոլի Խոլարէ Ի իսան էյլէմիլ տիր. Պէլքի պիլ ուֆադ պիւր սէօհպէթ ճէմիլէթինէ պիւր-տէն պիւրէ դարիպ պիւր առտէմին Կիրտիլիյի կէօրմիւլիլ տիր. Պազէն պու կիպի դա-րիպ պիւր քիմսէլին հուղուրը օլ դատար մէհապէթու, Եալտո գօնուլըր օ դատար թաթլը վե թուհաֆ օլուր քի, հէք քէսին նազարը տէր հալ ահա ճէլպ օլուսուր. ահ-լէր հալա կէօյա Եանտան վե պիւս պիւ-թիւն վալիլիլիլ սուրէթտէ օտանըն ահ-վալը ումուսիլիլիլ, Եանի սէրկիլիլիլ, ճէ-միլէթէն մուսթիլիլիլ աղտօնա վե ահվալը Իճթիմալիլիլիլ նազար էտէրլէր Խոլ տէ, ահ-լէրին աղլարը, ֆիքրլէրի, կէօզլէրի, դալպ-լէրի, Խալալարը, պիւս պիւթիւն օլ շալանը տիգգաթ դարիպին ահվալընա ճէլպ ու ճէլպ օլուսմըլ տիր: Բապլըմըլ Իլէ ա-հէլարընը կէօրիւնմէյէն տիւնտա հադ-գընտաքի պէյանաթլարը տալիս նէվի պէ-չէր արասընտա Իլթէ պու կիպի պիւր կէ-օրիւնիլ Խոլի: Պու խուսուս Ինսանլարըն ֆիքրլէրին դապթ ու Իլլալ էյլէտի: Ահ-լէր ահա թէքար պէ թէքար պաղըպ էթ-րաֆլարընտա պուլուսան առտէլէրի վե նէսնէլէրի սալքի Խաթըրլարընտան չըգար-տըլար: Պօղոս պու հալ ու քէլիլիլիլիլ մէվգու Ի պահարմըլ օլան, «Կէօրիւնմէյէն չէլէ-րէ Խէլիլ, ահա՛ կէօրիւնմէյէն շալը Էլ-լը» սէօզլիլ Խիւլասէ էյլէմիլ տիր: Պա-զէն վալիտէն էվլատընը մէքթէպ վե գօ-լէճտէ կէլիլիլիլ սէնէլէրտէն տօլայը չի-

քեայէթլէրտէ պուլուսուրար, զիրա ահլէ-րին զաննընա, էվլատարը քէնտիլէրին էք-մէք փարալարընը դազանրպ ֆաթիլալարը-նա պաղը տէրէճէ մուսթիլիլիլ պուլուսա պիլիլիլ: Լաքին էկէր էվլատարը պիւր չէ-յէ Եարար Խալէր, ահլէր մէքթէպլէրտէ կէ-չիրտիլէրի օլ դատար սէնէլէրին ահար-նը չըգարաճաղար տըր: Ֆիքրին տահա միւթէմիլ սուրէթտէ թէրպիլիլ վե թէնգիլ օլուսմաթ վազթը կէլիլիլ, Ինսանը միւ-քեաֆաթը քեաթիլիլ նալիլ գըլար, Եա-նի ահնը հալաթ հազընտաքի ֆիքր ու թէսալվուրարընը թէվսի, հէք կէօնէ Խ-թիտաթ վե դապիլիլիլիլ թապիլիլ է-տէր, վե ահը սաիր առտէլէր Իլէ պէրապէր Իլէլիլ, ահլէր Իւզէրինէ Իճրա Ի թէսիր էթ-մէյէ մուգթէտիր գըլար: Միւսպէթ ֆէլսէ-ֆէ էրպապը պիլիլ էպէտի վե մասուպ Չաթըն հուղուրընտա տիլ չէօքթիլիլիլիլ նազար էտէրէք դապիլ քի, «Պազընըլ, պու-առտէլէր Խալահաթը Իճթիմալիլ, թէսար-րուֆիլիլ, սընհիլիլ վե ախալիլիլ հապ օ-լուսա պիլիլիլ վազթը նապըլ թէլէֆ էտի-յօրլար» տէրլէր: Չարար Եօգ, էկէր Ին-սանըն մէվճուտիլիլիլ էօլմէսի Իլէ Խիթմա պուլմայօր Խոլ, պիլ Խիթմիլիլիլ միւս-պէթ ֆէլսէֆէ: Երպապընը պիլիլիլիլ կէ-լտիլիլիլ պիւր հադիգաթ էսապընա պիւրտէն հարէքթէթ էտիյօրըլ: Բապլըն հուղուրընտա տիլ չէօքթէյէ տէվալ տէլիլ, Զիրա հիլ չիւպ-հէ Եօգ քի պիլիլ պու Եօլտա սարֆ էթալիլ-միլ վազթը դալ օլմայօր: Պու Եօլտա նէ գա-տար տադիգա վե սաաթլար սարֆ էտէր Խոլէք, ախալիլ գուլլէթիլիլ տալիլ օ գա-տար արթար: Ալլահ պիլիլ նասիպիլիլիլ Խապէթ էտէն պիւր չօգ աղըր Խալմէթլէրի նուրը սիւրուր Իլէ թէնվիլ վե թալիլիլ էտէր, վե աէտիլիլ կիպի աղլալէթիլիլ «Կէօրիւնմէյէն չէլէ-րէ Խէլիլ» էվլա տըր քի պիլ պալընա «Կէօրիւնմէյէն» նազար էտէլիլ:

ՄԵՐԹԷՊ Ի ՀԱՅԱԹ [ՊԵՆՈՒ Ի ՄԱԽԱՍՏԱ]

Սէնէնին պու մէվսիմի մէքթէպլէրին թէվլիլ Ի միւքեաֆաթ ըէսմէլէրին Իճրա օ-լուստըղլարը մէվսիմիլէր թէսաթիլիլ էթ-մէքտէ տիր: Պու հաֆթա դարֆընտա Բօ-պէրթ դօլէճ, Ամլիլգալլարըն Իւսկիւ-տարտա քեալին գըղար գօլէճի, Պազէնիլ-տէ քեալին վե կէնճէլէր մախսուս մէքթէպ Խիլ, վե Ատափաղարտա գըղարա մախսուս մէքթէպ Խիլ ալիլին թէվլիլ Խիլ քեաֆաթ ըէսմէլէրի Իճրա օլուսմըլար տըր: Նիթէ-քիմ չիւպհէմիլ Եօգ քի, Մէմալիլ Եա-հանէնին մուսթիլիլ թարաֆլարընտա քեա-լին վե առտ մէքթէպլէրին տալիլ միւ-

քեան ֆաթ րէսմէրի իճրա օլունմըշլար տըր : Անսթօլիա գօլէճի իլէ սաիր մէքթէպլէր ի-սէ քէնտիլէրին սէնէ ի թէտրիսիլէրինէ պիր հաթթա սօնրա խիթամ վէրիլէր : Բէ-մալը էմնիլէթլէ իտտիա օլունա պիրիլը քի, սէնէնին պու մէվսիմինտէ Ամէրիլատա իք-մալը թահիլ իլէ ախլը ախիլօմա էտէն-լէրին առէտի 10,000լէրէ պալիլ օլուն : Պազը շակիրտլէր իտտիլէ մէքթէպլէ տէրս-լէրին պիրիլմիլ օլունգլարընը, տիկէրլէրի իսէ գօլէճլէրտէն մէզուն իտիլլէրին միւ-պէյնին տիլիլօմալար ախլ էտէրլէր : Տիկէր պիր թազըմ տիլիլօմալար տախի ֆիւնուն վէ սէնայի վէ իլմ ի իլանի մէքթէպլէրի հէ-յէթ ի թալիլմիլէսի թարաֆընտան վէրիլիլ ախլը տիլիլօմա էտէնլէրին վալիլլէր եա-խօտ թէպապլէթ, եախօտ տիկէր պիր սէ-նաթըն իճրասընա քեանմիլէն հազըրլանմըշ իտիլլէրին միւպէյնին տիրլէր : Պիր չօգ քիմսէլէր վար տըր քի, էմր ի թահիլին իշպու տէրէճէլէրինին հէփիսին քէմալը մուվաֆֆադիլէր կէչիլիլլէր : Լաքին թալիլմ վէ թահիլին տիկէր նէվլէրի վար տըր քի, անլէրի իքմալ էտէնլէրէ հիշ պիր տիլիլօմա վէրիլլէր, վէ պաղէն պունլար զայնթ մուհիմ տիրլէր : Գօլէճտէքի թահ-սիլ միւտտէթիմիլտէ իքի սէնէ պիլիլմէ պէրապլէր պուլունմըշ օլան սընրֆտալա-րըմըղտան պիրիլին նամիլգաճըղը սէպէ-պիլլէ մէքթէպլէ թէքք էտիլ, զայլ էյլէ-տիլի սընէթ ու աֆիլլէթինին իտտէսինէ չալըշմաղա մէճպուր օլունընը տէրլաթըր էտիլլէր : Միւմալիլէն ազըրլէթ իտտէ ի աֆիլլէթ մուվաֆֆադ օլուն իսէ տէ, քէն-տինին թահիլինին իքմալ էթմէք իւզրէ գօլէճէ արթըգ ապա ալտէթ էթմէտի : Պիլ պու քիմսէ հազըրլտա «Թալիլ ու թէր-պիլլէսի գուսուրը գալտը» տէրիլ : Տիկէր պիր թազըմ կէնլէր տախի փարասըղըղ-տան նաչի մուվազգաթէն գօլէճի թէքք էթ-մէյէ մէճպուր օլունլար, վէ պիր իքի սէ-նէ խօճալըգ եախօտ իշ վէ կիւճ իլէ վազթ կէչիլտիլքտէն սօնրա, պու վէճնէ գաղան-տըղլարը մէպաղ իլէ եինէ գօլէճէ կիրիլ իքմալը թահիլ էյլէտիլլէր : Պու կիլիլլէր հազըրլտա տախի «Անլէրին թալիլ ու թէր-պիլլէսի մուվազգաթէն թէլիլիլ օլունտու», տէրիլ : Վէլաքին գալիլ քի պունլարըն պու վէճնէ կէչիլտիլքտէրի սէնէլէր քէն-տի կէնլէր քէնէլէրինին էն միւֆիտ սու-րէթտէ կէչիլլէրին վաղթլարը օլունը տըր : Էկէր թալիլ ու թէրպիլլէր տիլիլէթի մու-վաֆֆադիլլէր մախսուս պիր վապըթա նա-զարըլլէ պազարսագ, պէլլի պու սահիճ տիր : Պիլտէն աղլայարագ վէ մէյուս պիր սուրէթտէ միւֆարագաթ էտէն սընրֆտա-լըմըղըն սընէթ ու աֆիլլէթ օլան ինթի-յաճը իլմ ու իրֆանա օլան ինթիյաճընտան զիլատէ իտի, վէ պէլլի իճրա էթտիլի տէ-նիլ սէյնահաթը վէ կէօրիւպ կէչիլտիլի զարիլ թէճրիլլէրէ միւմալիլէն փոթէ-սօրլարըն էլի ալթընտա էօյրէնէ պիլլէճէլի չէլլէրտէն գաթ գաթ զիլատէ հալիլ զըյ-մէթ վէ էնէմիլլէթ չէլլէր էօյրէթմիլ տիր, ալլէ խուսուս քի միւմալիլէն ֆազիր պիր շակիրտ իտի : Բէզալիլ փարա գաղանմագ իշիւն մուվազգաթէն գօլէճ տէրպլէրինէ տէվամտէն ֆարիլ կէլէն շակիրտլէր ի-քի եօլտա միւսթէֆիտ օլունլար տըր, զիրա անլէր խօճալըգա եախօտ պուլուն-տըղլարը իշ վէ կիւճլէրտէ կէօրիւպ կէ-չիլտիլքտէր թէճրիլլէրի սայէսինտէ պիր չօգ աթիլ տէրսլէր էօյրէնմիլլէր տիր : Բէ-զալիլ անլէր պու սայէտէ գօլէճին պալը

էյլէտիլի ֆաիտէլէրի տահա զիլատէ թաղ-տիր էտիլ, անլէրտէն տահա ազիլանէ սու-րէթտէ իսթիֆատէ էթտիլլէր : Պու սէօզիլմիլտէն անլալըմասըն քի, միւքէմիլլէ թալիլ ու թէրպիլլէ տիլիլէթի մուվաֆֆադիլլէր իշիւն պիր կէօնէ գըյմէթ ու էնէմիլլէթի հալիլ տէլիլ տիր : Գօլէճէ կիրմէք իւզրէ նէվլիլանլըգ էյամմըղտա պիր գալ սէնէ թիճարէթլառնէսինտէ չալըշմըշ օլունըմըղ ամուճամը թէքք էթտիլլէրտէ, ամուճամ պանա նիւ Եօրըն թիւճարը միւթէպէրէսինտէն պիրինէ խիթապլէն պիր թալիլլէրտէ վէրտի, վէ թահիլ ի միւմա-լիլլէն «Պէն քէնտի միւշանէտաթ վէ թէճրի-պէմէ իսթիլանտէն գօլէճտէ իքմալը թահ-սիլ էթմէքթիլլէր իշ վէ կիւճտէ» նալիլ մու-վաֆֆադիլլէր իշիւն հիշ պիր ֆաիտէսի եօգ տըր տէրիլ, տէյիւ պէյանը էթքէր իլէ պէնր գօլէճէ կիրմէք ֆիլլէրտէն վաղ կէ-չիլմէյէ չալըշտը, վէ լաքին գօլէճ մէզուն-լարընըն ալըշ վէրիլտէ կէչիլտիլքտէրի էօմ-րիւ էյիճէ նազարը թէտըրիլտէն կէչիլմիլ օլան սաիր էրպապը տիլլէրտէն պու պապ-տէքի էթքէրտը պէյլլէ տէյիլ տիր : Հիշ չիւպէն եօգ քի պազը քիմսէլէր էն միւ-քէմիլլէ թալիլ ու թէրպիլլէ կէօրսէլէր պիլլէ ախլ ու իթատա մուվաֆֆադ օլունալար : Ալըշ վէրիլ քէնտիլլէրին թալիլ ու միլաճը-նա մուվաֆֆադ կէլէն մէպէք եախօտ մէշ-ղուլլէթ տէլիլ տիր : Պազը քիմսէլէր կէօ-յա անալարընըն գարնընտան թիւճար տօղ-մուշ տըրլար, վէ ապա պիր մէքթէպ էիւ-զիւ կէօրմէսէլէր պիլլէ, վէ հաթթա օղու-մայը պիլլէ պիլմէքսիլլէն մուվաֆֆադիլլէրէ նալիլ օլունլար : Լաքին ալլէ ումուճ էկէր օլ քիմսէլէր պիր գօլէճտէ իքմալը թահիլ էտէրէք ֆիլլէրինին թէճիլպ ու թէրպիլլէ էյլէսէլլէր, ալըշ վէրիլտէ մուվաֆֆադիլլէր պուլմաղա տահա զիլատէ միւսթաիտ օ-լունլար : Թահիլ ի իլմ ուղրունա կէչիլլէ-լէն սէնէլէր գայ օլունը սէնէլէր տէյիլ տիր-լէր : Պու կիլիլ կէնլէր 17 եալընտա իքէն թիճարէթ ալլէմիլլէ կիրէ պիրիլլէր իսէ տէ, գօլէճէ տէվամ էթմէքլէ, անլէր թի-ճարէթ ալլէմիլլէ 21 եախօտ 22 եալընտա գա-տէմ պասամտըճա կիրէմէլլէր : Լաքին հաթթա տիլիլէթի մուվաֆֆադիլլէր նօգ-թաի նազարընտան պաղըլտա պիլլէ տիլ-կէրին քէնտիլլէր քէսէր վէ պըշըրընը քէսթիլլէթմէք իշիւն սարֆ էթտիլլէր վազթ պօշ երէն կէչիլլէրին տատ օլունամալարը կիլիլ, անլէրին տէ պու եօլտա կէչիլտիլք-լէրի սէնէլէր պօշունա կէչիլլէ սէնէլէր սա-լըլմաղլար : Լաքին պալլանըլան իշլէրի եարը պուլուգ պարագագ ազիլանէ պիր մուամէլլէ տէյիլ տիր : Ֆէնն ի թէպապլէթի միւքէմիլլէ սուրէթտէ քէսպ էթմէպլէն էվ-վէ հէթիլլէք էթմէյէ պալլայան քիմսէ, պիր չօգ սէնէլէր կէչիլլէրտէն իշպու մուա-մէլլէսինտէն ալայը վէչիլման օլաճագ տըր : Ամմամըղըն մաղաղապընտա քեանմիլլէք էթտիլլէմ էսնատէ օրատա պիլլիլ իլէ պէ-րապէր չալըշան տիկէր սէվկիլիւ պիր իւ-ֆիլլիլ տախի վար իտի քի, պիլլիլ մա-ղաղապան մուֆարագաթըմըղտան ազ վազթ սօնրա թիւճարըլը թէքք էտիլ տէրհալ վալիլլէ պալլատը : Միւմալիլլէր թէֆիլլէրի-լին փէտէրինէ պիլլիլ տախի ալիլ մու-գատտէն մէպէք տախիլ օլունա արըղուսըն-տա օլունըմըղը, վէ լաքին անա կիրմէյէ հազըրլանմագ իշիւն տահա ազալիլ 7 սէնէ եախօտ տահա զիլատէ մէքթէպլէ թահ-սիլ իլմ իլէ վազթ կէչիլմէքթիլլէր լազըմ կէլիլլէրին պէյան էթտիլլէրտէ, միւմալի-

լէյն ճէվապլէն տէտի քի, «Սիլ պունտան 7 սէնէյէ գատար վաղ էթմէյէճէք օլուն իսէ-նիլ, ապա վաղ էտէմէզսինիլ : Պիլ միւտ-տէթ ի թահիլլէրին նըսթընը պիլլիլ-մէզտէն տօթթուլընը գըսա վալիլլէք մէս-լէքի վէֆաթը սէպէպիլլէ խիթամ պուլուն : Իւմիտ էտէրիլ քի միւմալիլլէն օլ մէպէ-քիլլէ խայր իճրասընտա պուլունտու, զիրա միւմալիլլէն էյի պիր կէնճ, վէ ախրէթտէ կէօրիւշէյէ քէմալը հասրէթլէ մուճթա-զըր օլունըմըղ զէվաթտան պիրիլ իտի : Լաքին ալլէ ումուճ պիր մէպէքի թահիլ իշիւն գըսա պիր միւտտէթ չալըշմագ էս-լէմ թարիլ տէյիլ տիր : Վէ լաքին «Պիլ գօլէճէ կիտէմիլլէ օլուն-ղըմըղտան, պիր կէօնէ թալիլ ու թէրպիլ-լէ ալմամըշը տըր», տէմէյինիլ : Բիթապ-լարտան վէ մուալիլլէրտէն էօյրէնիլլէ պի-լէն չէյլէր զիլըլմէթ իսէլլէր տէ, հէփ թա-լիլ ու թէրպիլլէ պունլարտան իպալէթ տէյիլ տիրլէր : Էկէր պիր քիմսէ եալընըգ «քիթապ թալիլ ու թէրպիլլէսի» ալմըշ իսէ, օ անճագ պիր թարաֆը պիր քիմսէ տիր : Պիր քիմսէ թանըրը քի պիր չօգ լիսան-լարա ալիլան, վէ սալլի հէփ մատտէլլէր օ գատար ալա սուրէթտէ վազըֆ իտի քի, անա «այաղը քիթապլանէ» թէմիլլէ օլուն-նուր իտի : պու ճիւմէ իլէ պէրապլէր միւ-մալիլլէն էվլէնտիլլէր զէման զէվլէսինիլ քիրա-լամըշ օլունը պիր խանէյէ կէլիլտիլ քի, անտէ անըն իշիւն նէ էլեա նէ տէ թալմ թէտարիլ էթմէյի խաթընտան կէչիլմէ-միլ իտի : Իւլունը թալիլլէրտէ վուգու պուլան ճէմի թէրագըրլաթա րաղմէն, ինկիլ շուէրասընտան ֆօփըն պունտան թաղրիլլէն 150 սէնէ էվլէ կաղմըշ օլունը շու սէօզ, եանի «ինսանըն ալը անլամալը լազըմ կէլէն խուսուս եինէ ինսանըն ալլալը իլէ ախլաղը տըր» սէօզիլ հալա սահիճ տիր, վէ ինսանլարըն ախլաղ ու անվալընը անլա-մաղըղըն էն ալա վէ եկէանէ եօլուն ան-լէրին իշիլլէ կիրմէք, անլէրէ գաթըլմագ տըր : Օտասընա գալիլտալ տաիլմա քիթապ օգուլմաղլէ մէշղուլ օլան քիմսէ քէնտի միւ-թալաթընըն նէթիճէսինիլ սաիլլէրէ թէպ-լիլ էտէր իսէ ֆաիտէլի պիր առէմ օլա պի-լիլ իսէ տէ, նէվ ի պէնի պէլլէրին պէյլիլք գըսմընըն էքսէրիլա քիթապլէ մէշղուլ քիմ-սէլլէր օլմալարը արգուլանմագ պիր չէյ տիր : Ջիրա պու կիլիլ միւնգէլի — վաճ-տէթիլլէրտէ — պիր քիմսէ էն ալի մանտա ալընարագ ալա սուրէթտէ թալիլ ու թէր-պիլլէ օլունմըշ օլունագ : Թալիլ ու թէրպիլ-լէտէն մագսէտ ինսանլարըն գուլլէթ վէ իսթիլտալարընը թէվիլ վէ թէքթիլ վէ մէշ-քիւր գուլլէթ վէ գալիլլէրլէրի միւֆիտ մէճրալարա սէվգ ու իճրա էթմէք տիր : Միւքէմիլլէ թալիլ ու թէրպիլլէ ինսանըն ճէմի ի գուլլէթլէրինին թէվիլ ու իքմալ է-տէր : Վիւճուտէ գուլլէթլէր թէվիլ ու իքմալ օլունմալը տըր : զիրա սընէթ ու աֆիլլէթ չիթթիլ իշիւն նէ գատար մուհիմ իսէ, վալիլլէք վէ էմալի մէպէքլէրտէ պու-լունտար իշիւն տախի ալիլ տէրէճէտէ մուհիմ տիր, վէ հալը հազըրտա մէքթէպ-լէրտէ չօճուղլարըն սընէթ ու աֆիլլէթլէ-րինէ սապըղա օլունըղտան չօգ զիլատէ տիլլէթ ու իթիլա էտիլլէքտէ տիր : Պիլ պիր տէֆա Ամէրիլատա պիր իպրանի լիսա-նը փոթէսօրընը զիլարէթլէ անըն հէմ քի-թապլարըն հէմ տէ քիթապլարընը մուճ-թալմ սուրէթտէ մէվըղ պուլունտըղլարը կիւզէլ քիթապ տօլապլարընա հայրան գալ-տըր : Պիլ անա մէշըլլէր քիթապ տօլապլարը-

նը ներքեան հաստի մը օտարընա տալիս վազը օրան սիւսալմընա ճէվապէն, անկէրի քէնտիսինին հափմը իտիյինի պէյան էլէմիշ տիր: Միւսմալիէյին հէմ քիթապլար իշիւն հէմտէ տիւկէրիք իշիւն խուսուսի զէվզ ու հէվէսի վար իտի, վէ օ քէնտիսինին իշպու իքի զէվզ ու թապիւթընը տալիս թէնզիւկ էլէմիշ օտարընա, տահա ալա սուրէթ տէ թալիմի վէ թէրպիլէի պիւր քիմսէ օլ մուշ իտի:

Ալէլ խուսուս հագիգի թալիմ ու թէրպիլէ պիլգիմ մէյլ ու մուհապպէթլէրիմիգի շամիլ տիրէր քի, անկէր թապիւթընընէն էն ալի զըսմը տըրլար: Էյի օգուսըն պիւր քիմսէ ախլագահ զաիֆ օլա պիլիւր: Մէրգուսմ զապթը նէֆոսէ մալիք օլամազ, վէ հիսսիյաթը իշթիւրաքիյէ վէ ինսանիյէթփէրլէրանէսինի ապա թէնզիւկ ու թէրպիլէ էթմէմիշ օլա պիլիւր քի, պուսլար գուվ վա ի ալիյէտէն տահա զիյատէ հաիլի զըյմէթ վէ էնէմիյէթ տիրէր: Պու հիսսիյաթը գուվլէթլէրիմիյէ մախսուս օլան ֆուրսաթ վէ միւսաատէ քիթապլարտա պուլուսմալըպ, անճագ ինսանլար իլէ իւլֆէթ ու իւնսիյէթտէ պուլուսուս: Պիզ պիւր եէրտէ հիւքմ սիւրէն գըթըլըն եախօտ սարի պիւր իլլէթին մուֆասալ թարիֆինի օգուսըն, վէ մէրհամէթէ թահրիք օլուսա պիլիւր տէ, օրալարա կիտիպ տէ անկէրին ահվալինի իշէ էլ ալի միւշահէտէ էթտիյին տէ օլտըր գատար հիսս էթմէվիզ, վէ աալա միհնէթ ու մուշապապա օլտամամըն օլան քիմսէ օգուսընը շէյէրտէն փէք օ գատար միւթէսսիւր օլամազ:

Թալիմ ու թէրպիլէյին հագիգի եօլու ճէմի ի հայաթըն իւզէրինէ պիւր թալիմ ու թէրպիլէ նազարընէ պագմագ տըր: Պիզիմ տիւնհատա պուլուսմալընըն պաշլընա մագստէրինտէն պիւրի գուվլէթ վէ սըֆէթլէրիմիգի թէվաի ու իքմալ էթմէք, վէ պիլգի տահա ալա օլան պիւր շէյէ ուլգուսն գըլմագ տըր: Իշպու միւթալաա հալաթըն պիւր չօզ միւշքիլէրին հալ էտէր: Սէնաթընէն էն իպթիտաի վագիֆէրինին ինրասը իլէ մէշըն օլան շակիրտ, եախօտ քէնտիսինտէն էն սատէ ահէնկի մագալալարը շալապ մաթլուպ պուլուսան ֆէնին ի մուսիգի թալէպէսի, էկէր քէնտիլէրտէն տաիմա ալի իշին ինրասը թալէպ օլուսա ճաղընը պիլիւրէր, նախօշնուտ օլուրլար: Անկէր պիլիւրէր քի քէնտիլէրի պու վէճիլէ իշէ պաշալըպ թէտրիճէն տահա ալի իշ իշիւն մէհարէթ գագանմալը տըրլար: Պիայնիհի զէմիլի իտման վէ իմթիհանըն չօղուստան միւրատ էվապ ու ախլագընըն պիլիւսընը եափմալըն իտիյինտէն, հատու զաթլինտէ պիլգէ նախօշ կէլմիլէրինէ իաղմէն, պիլգ անկէրի քէմալը մէսրուրիլէթլէ գապուլ էտէրիզ: Պու միւլահազա տաիսի հայաթըն իւլիլէթ վէ զըյմէթինի թէգիւտ էտէր: Մէքթէպտէն իսթիհալ օլուսան թալիմ ու թէրպիլէյին չօղու հատար զաթլինտէ պիւր եարտըմ մագամընտա կէօղէտիլէճէք օլա լիւղուսմըն կէօրիւնիւր իլէ տէ, անա սօնրաքի հայաթըմըն իշիւն պիւր հաղըրըն նազարընէ պագըլտըն հալտէ, պիլգ անը եէնի պիւր իշէքտէ կէօրիւրիւզ: Պու հայաթա, քէնտիլէրին հաղըրլամադտա օլտըրլարը հագիլի վէ քէնաիլ էօմիէ կիւրմէյէ միւնասիլ օլմագ իւզրէ անտէ մէղուսն օլաճագընը պիւր իտատիլէ մէքթէպի նազարընէ պագանլար թարաֆընտան «Պու էօմի եաշամալը տէյէր մի» սիւալը աալա սօրուլմազ:

Միւնասիլ սուրէթտէ կէշիլիլէն էօմիւն հէփիսի թալիմ ու թէրպիլէյին աղսամընը թէշքիլ էտէր: Ջաիֆիլէտէ կէշիլիլէն ալար սապր ու ինգիլատըն թալիմ ու իտմանը իշիւնտէ միւսմիւր վէ էյի օլա պիլիւր: Ջահիրի մուվաֆֆադիյէթսիլլիքէրէն փարալագ մուվաֆֆադիյէթլէրտէն զիյատէ ախլագ ու էվապթը թաղվիլէ վէ մէրտանէ խասսիյէթլէրի թէվաի ու իքմալ էտէրլէր: Մէշըն սուրէթտէ իաշաթ վէ թաթիլ իշիւն սարֆ օլուսան հաթթալար պու թալիմէ մանի օլմագլար իսէ տէ, պէլքի պէօլլէ օլմասա գուսուր զալաճագ օլան շէյէրի իքմալ էտէրլէր:

Էկէր միւլիլիֆի Աւաթէր, իւմիտ էթտիլի իւզրէ, ալաճագը պիւր գաշ հաթթալը թաթիլ զարֆընտա զըյմէթտար մալիւմաթ իսթիհալինէ մուվաֆֆադ օլուր իսէ, անտէն գարիյուսնը քիւրամընը տալիս հիսսէմէնտ էթմէք իւմիտիւտէ տիր:

ՄԵՇԷՆԻ ՊԻՐ ՄՈՒՂԱՆՆԻՅԷ

Փալիլինէ Լուգա նամընտա Ավաթրիւր պիւր զըզ հէնուզ անճագ սէքիլ կաշընտա պուլուստընը սըրատա պիւր կիւն նասըլտա պիւր շարգի թէղաննի էթտիլինտէ, սէտասընը կիւզէլիլինտէն սէվզ օլուսարագ մուղանիլէ օլմագա գալլ ու գարար էյէտի: Գըզըզըպ նըսֆ իւճըթլէ վիէննտա խուսուսի պիւր մէքթէպէ գապուլ օլուսմըն իտի, չիւնքի վալիտէյին անասըլ աալըլաւէկեան կիւրուսնա մէնտուպ պուլուստըրլարընա իաղմէն, միւթատ օլան իւճըթլէ թէտիլէ էտէմէյէճէք տէրէճէտէ ֆագիլ իտիլէր: Փալիլինէ միւսթաիտ պիւր շակիրտ օլմատըրտան պաշգա, փէք տէ չիւքին իտի: Ֆագիլիլի, իսթիտասըլընը վէ չիւքինիլի քէնտիսինին մէքթէպ արգատաշարընտան ալըլմալընա, վէ քէնտի մուալիլիլէրինին հիւսն ի թէվէճիւհիստէն մահրուսմ գալմասընա սէպէպ օլուսլար: Անճագ մէքթէպին մէզնէպ տէրպիլէրինի վէրէն իսթիլար պիւր փափա սէզպուրէյէ աթֆը նազարը տիլգաթ էյէտի: Փափաա պիլա իսթիլար պիւր սէօզ սէօյլէմիշ իտի քի, Փալիլինէն իլէրուտէ մուղանիլէ օլմասընա սէպէպ օլուս:

Քէնտի մէքթէպ արգատաշարընըն հաթթալը թէղաննի տէրպիլէրի քէնտիսինին մէսուտանէ սաաթլար կէշիլիլէսինի մուճիպ օլմուշ տըր: Մէզպուրէ թէղաննի տէրպիլէրինտէ հաղըր պուլուսմագ իտի, չիւնքի թէղաննի տէրպիլէրի ֆէվզ էլ ատէ օլան տէրպիլէրտէն իտիլէր, չու գատար քի նօթա քիթապլարընը վէ մուսիգի ալէթլէրինի տէրպիլէրէրէ կէթիւրիւպ կէթիւրմէք շարթըլա տէրպիլէրտէ հաղըր պուլուսմագ իշիւն քէնտիսինէ միւսաատէ օլուսմըն իտի: Լաքին Փալիլինէ վալիտէսի թարաֆընտան սէսի իշիլիլիլէյէճէյինտէն էմին օլտըրը վագթլարտա էվտէ պիւլէնտ ալագլէ թէղաննի էտէրէք քէնտի քէնտիլէ մէշք ու թալիմ էտէր իտի: Մէզպուրէն քէնտի թարաֆընտան գալէմէ տըլընը օլուպ Պուսթօնտա չըղան թէնտէրէր զաղէթասընտա նէշը օլուսմըն օլան թէրէճէմէ ի հալիլնտէն անըն քէնտի քէնտիլէ ինրա էթտիլի մէշք ու թալիլէրին նիհալէթ նէյէ միւնէնը օլմուշ իտիլիլա աթիտէքի մուլթապար հիքեայէտէն անլաշըլա պիլիւր:

Փալիլինէ Լուգա սէնէլիք իմթիհան կիւնիւնտէ, պէյագ տիւպէնտտէն մամուլ պիւր ֆիսթան կիլիլ օլտըրը հալտէ, էն աղագատաքի սըրա վիքէլէր իւզէրինտէ օթուր:

մագտա իտի: Վալիտէսի իմթիհան միւնասէպէթիլլէ պէյագ պիւր գաթ էլպիտէ հափմագտան աճիլ իտի: Սըրատը կէլիլնէ, անըն նամը վէրիլտի: Փալիլինէ ալագա գալլտը, միւլէյիլիլին սիւալարընա ճէվապ վէրէմէք, վէ շակիրտան իլէ իմթիհանտա հաղըր պուլուսան զիյարէթճիլէր կիւլմէքտէլէր իքէն, քէնտիսի կէօզ եաշարը տէօքէրէք եէրինէ օթուրտը: Սօնրա իմթիհան սըրատը թէղաննիլէ կէլիլ, վէ հէվ շակիրտան հիւնէր ու միւսարէսէլէրինի կէօսաթէրմէք իշիւն ալագա գալլտըլար: Փալիլինէ տալիս ալագա գալլտը: մէքթէպ միւստիլինին եէրինտէ օթուրմասը հագգընտա վագը օլան իսթար ու իշարէթինէ գուլագա տամտը: Չօնուզարտան հէր պիւրի սըրա իլէ պիլէր նաղմէ թէղաննի էթտիլէր: Մուալիլի թարաֆընտան հէր պիւրի մատտի վէ մանէվի աղ չօզ թէշվիլգաթա նալ օլտըրտան սօնրա եէրլէրինէ օթուրմընլար իտի, ֆագաթ սանըրսըն քիւլիլէք Փալիլինէ տիլգաթ էտէն պիւրի պուլուսմալար իտի: Փալիլինէ տիլի թուլթուլըն, վէ կէօղէրի եաշարմըն օլտըրը հալտէ, եալարըրճատընա փափաա պագմագտա իտի: Փափաա մագամը թէշվիլտէ տէտի քի, «Շուրատա օթուրան քիւլիւք զըզ տալիս պիլգէ պիւր նաղմէ թէղաննի էթմէլի տիր» Մէքթէպ միւստիլի, «Օ թէղաննի էտէմէք, չիւնքի մէշք էթմէմիշ տիր», տէտի: Փափաա, «Մէշք էթմիշ օլմասըն» պիլգէ պիւր շէյթէղաննի էթմէլի տիր», տէյիւ իսրար էթտի: Սօնրա զըզա տէօնէրէք, «Նէթ թէղաննի էտէ պիլիլսինիլ», տէյիւ սիւալ էթտի: Փալիլինէ պու քէլամարը իշիլթիլինտէ ֆէրահլանտը, վէ թէրէտիւտիլիլ պէր թարաֆ էտէրէք, քէմալը քիպր ու զուրուրէ տէտի քի, «Արգատաշարըմ նէ թէղաննի էթտիլէր իսէ, պէն տէ անկէրի թէղաննի էտէ պիլիլիլիլ», Փափաա Ալմանճա պիւր շարգիլին իսթիլին վէրէրէք անը թէղաննի էթմէսինի էթտի: Պուրատա Փալիլինէ Լուգա քէնտիսի իֆատէ ի հալ էլլէսին:

«Պէն օլ կիւնքի գատար կիւզէլ պիւր սուրէթտէ թէղաննի էթտիլիլիլ պիլիլէմ: Պիւրինհի շարգիլի պիլիլիլիլիլտէ, վէ ալգըն սէտալարը օրթալընա եանգօ վէրտիլինտէ, պիւր պաշգատընա վէ սօնրա պիւր տիլէրինէ պաշլատըմ: պիւր հալտէ քի հէր քէս պէնիմ պու մուվաֆֆադիյէթիմտէն տօլալը վալիտէմին էլլինի թուլթուլ թէպիլէք էթմէյէ պաշլատը: Վալիտէմին եանընա կիլթալիլիլտէ, զըրմընը սիմալը շիշման պիւր զաթ հէր հալտէ քէմալէ էրտիլիլէճէք հագիլգաթէն ֆէվզ էլ ատէ կիւզէլ պիւր սէտալա վէ իսթիտալը իսարիլ իւլ ատէյէ մալիք օլտըրմըն պիւլիւն հաղըրուսն հուղըրընտա իլան ու պէյան էթտի: Սօնրատան անլատըրմա նազարէն, պու գաթ օլ վագթ քէսպ ի շէօրէթ էթմիշ օլան էօզէթ Բու նամընտա պիւր լէնէր իմիշ: Պալիլ ու թալիլիմ օլ կիւնտէն իթիպարէն պանա եար ու եալէր օլմալա պաշլատը: Միւսմալիլէ պէնի Սէնիթ Ջարիլ քիլիսէսինին խանէնտէլէր թագըրմընը իշիլիլինէ կէօնտէրտի: Պու գաթ պէնի թալիլ էթտի: Անըն թալիմ ու թէրպիլէսի թալիլընտա օ գատար շապուգ թէրագըն էթտիմ քի, տէօրթ սէնէ սօնրա պաշ խանէնտէ պիւրտէն պիլէ իսաթալանտըրընտա, ապտէմէ մէշք ու թէճրիպէ էթմէքիլիլին սօլ զըսմընը թէղաննի էտէրէք, անըն եէրինի թուլթուլագա մուղթէտիլ իտիմ: Պէն էլլէլէճէ պուսնու հիշ իշիլթմէմիշ իտիմ պիլլէ, անճագ նօթա տէլալէթիլլէ, վէ հէնուզ 12 եաշընտա պիւր չօնուգ հալիլտէ, քէմալը մուս

գաւառ օլան միւտտէթ զարթնտա Իքմալ օլունաճաղար տըր :

ՇԻՏՏԵԹԼԻ ՍՕՈՒՂԸՆ ԶԻՀՆ ԻԻԶԵՐԻՆՏԵՔԻ ԹԵՍԻՐԱԹԸ

(Նէ- Եւրէ Մէրէլ Բէր- Եւր)

Մալիւմ օլտըղը Իւզը, ֆէվրէ էլ ատէ պիր տէրէճէ Ի Կէրարէթ գուվէ Ի զիհնիյէ Իւզէրինէ ույուլտըրը պիր թէսիրի մու- ճիւլ օլուր : Ուզուն Կախոտ զըսա պիր միւտտէթ Ի իւն փէք չէտիտ պիր տէրէ- ճէ Ի պիւրուտէթէ քէնտինի մարուզ գըլմըլ օլան հէման հէր քէս Իրատէթ գուվէթին- տէ պիր թէնագուս, վէ չօգ տէֆա գուվ- վէ Ի հաֆըղա գաաֆը, հիսս էթմիլ տիր : Պէլքի պու հալին փէք պէօյիւք պիր մի- Կաաաա թէտգիդ ու միւթալաաաա Գրան- սըղարըն Մօսգուաաաա րիճաթ էթտիքէ- րի սըրաաաա վուզու պուլմըլ տըր : Ասքէր- լէր աճըղտան, Կօրղունըղտան վէ սօուգ- տան (պէլքի տանա զիյաաա սօուգտան) ֆէվրէ էլ ատէ սուրէթտէ միւզթարիպ օլտուլար : Գէնտի հէմէնիւրիւրիտէն միւրէթթէպ պիր միւթընէլէ ասքէրէ րէֆագաթ էտէն Ալման պիր հէքիմ պու րիճաթ էտանսընտա անլէ- րին տիւլար օլտըղարը էղիյէթէրէ տաիր պիղէ պաղը շայանը տիգգաթ մալիւմաթ պրագմըլ տըր : Պու մալիւմաթըն միւթա- լաաաաաաա անալըղտըղտա կէօրէ, պիւ- րուտէթէ արթ ու իսնաա օլունաճաղ օլան ալաիմ Ի Իպթիտալիէ գուվէ Ի հաֆըղանըն գաաթը տըր : Պու հալ գուվէթին քիմէ- լէրտէ օլտըղը կիպի, տիւլար օլմուլ օլ- տըղարը սըղիւթ վէ սըղընթըլար Եիւզիւն- տէն զաթէն միւզթարիպ օլանլարտա տա- լի միւլահէտէ օլունմըլ իտի : Միւթէտիլ պիր տէրէճէ Ի պիւրուտէթ զա՛իր օլտըղըն- տա, Կանի՛ Սանթիկրատ միզան իւլ հէ- րարէսի սըթըրտան 15 տէրէճէ աշաղըլը կէօսթէրտիյիտէ, նէֆէրէրտէն պիր չօ- ղունըն էթրաֆարընտա կէօրտիւքէրի ա- տի չէյէրտէն չօղունըն իամլէրինի, մէսէլա՛ Եէյէճէք Իյէճէք — քի պուլարըն ֆըգտա- նընտան թէլէֆ օլույօլար իտի — կիպի չէյէրին իամլէրինի ունութաղարը կէօ- րիւլիւլ տիր : Նիլէլէր քէնտի իամլէրինի վէ քէնտի արգաաաաաաա իամլէրինի ու- նութմըլար իտի : Պաշալար տանա զիյաաաա պէլլի պիր հալտէ ինթիլալը շուուր ալա- մէթլէրի իզար էյէտիլէր, վէ զար Ի գա- պիլ Ի թէտալի պիր հալտէ թէճէնիւն էթ- միլ օլանլարըն սայըսը աղ տէյիլ իտի : Պուլարըն ճիւնէթինի ճիւն ու նէվի ին- թիյարլարա մախսուս օլան ճիւնէթի փէք զիյաաաա միւլապի իտի : Պու սու Ի նէթի- ճէլէրին սէպէպի՛ ինթիմալ տըր Կալընըղ սօուգ տէյիլ իտի, չիւնքի սըթըր տէրէճէ- սինի կէօսթէրէն պիւրուտէթին սաղլամ վէ պէսլի օլանլար Իւզէրինէ մուճիպ օլտըղը թէսիր ույուլտըղը օլմագտան զիյաաաա ու- յանըղըղ իտի : Պու աաաաաա սայքի աճ վէ պի իլաճ գալմըլար իտի, էլպիսէլէրի միւ- քէմմէլ տէյիլ իտի, ուզուն Կօլըղըղարտան թապ ու թաղաթլարը գալմամըլ իտի, նիլէ- լէրի գանլը իսնալ վէ սաիր խաաթաղըղար- տան զաթէն գալիլէնմիլլէր իտի, վէ ճիւմ- լէսի զիհնէն զաաֆը հալէ տիւլար օլմուլ- ար իտի, նիթէքիմ մաղուպ օլան պիր օր- տուտա տաիմա պու հալլէր վուզու պու- լուր : Շու հալտէ, էքսէրիյա անճագ չէտիտ պիր սօուգտան հասըլ օլան նէթիճէլէրին հասըլ օլմասը իլիւն չօգ չէտիտ սօուգ լա- ղըմ տէյիլ իտի :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԷ

Գօլօմպօսըն վազթընտան պաղը ասարը աթիգանըն քէնթի : — Պիր թաղըմ ասարը աթիգա մէրաղըլարը Մ. Ամէրիգանըն Գիօ- րիտա էյալէթինտէ աճալիպ վէ գըլմէթլի պիր քէնթի իճրա էթմիլլէր տիր : Անլէր Ամէրիգա վաշիլէրինէ մախսուս թօփրագ Եըղընլա- րընտա ասարը աթիգա պուլմագ մագսէ- տիյէ հաֆրիյաթ իճրա էտէրէր քէն, ճալիպի մէրագ վէ շայանը Ե՛նէմիլլէթ պաղը ասարը աթիգա պուլմուլար տըր : Պունլար մի- յանընտա թունճ գալիլամա, նէֆիս պիր թարղտա իլլէնմիլ, Մըսըր իաթթը րէմ- զիլէրինէ միւլապի, էսրարէնկիլ Կաղըլարը պուլուլունան աղաճտան մամուլ պիր թաղըմ պալթալար վար տըր : Պու Եըղընլարտան պիրինտէ տալի 23 Ամէրիգա վաշիլէրի- նին նաշլարը պուլուլմըլ տըր քի, պուն- լար հիլ պօղըլմամըլ օլարագ միւքէմմէլ պիր հալտէ գալմըլար տըր : Փրօֆէսօր Մուրըն գալլիւնճէ, աշիքեար տըր քի Ամէրի- գա վաշիլէրի արաաաաաա պիր նէվ մուճաա էթմէք ուսուլը ճարի պուլուլունմըլ տըր : Պուն- լարըն հէր պիրինին կէօքսիւնտէ զարիպ պիր ալամէթի հալի պիր ալթուն սիքքէ պուլուլունըր : Պու վաշիլէրտէն իքիսի փէք զիյաաաա իրի պէտէնլի տիրէր, վէ հէր պի- րի սաղ էլլիլէ պալաաա թարիֆ օլունան թունճ պալթալարտան պիր պալթա թութ- մուլ տըր : Անլէրտէն հէր պիրինին պօյ- նունա զարիպ պիր թարղտա օլմալը օ- լուպ պիր սըրա թէսպի տանէլէրինտէն ի- պարէթ պուլուլունան պիր կէրտանլըղ կէլի- րիլիլ տիր : Փրօֆէսօր Մուր տէյօր քի, «Պու Եըղընլարըն նէ թարիտէ վիճուտէ կէթիլիլիլ օլտըղը մաաաաա սահիս պիր սուրէթտէ թային օլունմագ միւմքին տէյիլ տիր, լաքին անլէրին Գօլօմպօսըն վազթըն- տան տանա էսքի օլտըղարը աշիքեար տըր :» Իշպու ասարը աթիգա Գիլաաաաաաաա ֆիւնունը թապիլիյէ միւզէլաաաաաա իրաալ օլունաճաղ տըր :

— Գօլըղ օլան Պէրթրամ Հայլս նամրէս- սամըն րէսմ ու թաալիլիլէրի չիմտի Լօնտ- րաաա էնղարը ումուլիլլէլէ վաղ օլունմըլ տըրլար : Մ. Հայլս չօնուղըղընտա պիր արաաաաաա չիյէնմիլ օլտըղընտան, գօլ- լարը օմուզընըն ալթընտան զայ օլմուլ տըրլար, վէ պու սէպէպտէն ֆուրիյալ տու- տաղարընըն արաաաաաա ալարագ րէսմ չըղ- մագա մէճպուր օլմուլ տըր : Պու հալտէ Ի- քէն, մէրգուլ իճրա օլունան մուսապագա- լարտա, պիր սէնէճէնուպի ֆէնսիկթընտա պուլուլունտըղ վազթ 100 Ինկիլ լիւրասը միւքէտաթթը շագաթիյէ նաիլ օլմուլ, վէ ալիլ վազթ հէքէլթրալըղ իլիւն պիրինճի միւքէտաթթը գաղանմըլ տըր : Անըն րէսմ- լէրի մէնաղըր թապիլիլիլ իրաա էտէրէր :

— Պունտան պէօյլէ սիւվարիլէր իլիւն միւնհասըրէն պօղ րէնկիլտէ աթլար գու- լանըլմասը Բուսիա հարպիլլէ նէղարէթինճէ գարալիլը օլմուլ տըր : պունա շու սէպէպ կէօսթէրիլիլ տիր քի, պու րէնքաա օլան հայլանլարըն չիմտի գուլանըլմագաա օ- լուպ էսմէր րէնքաա պուլուլունան աթլար- տան տանա զիյաաաա գուվէթլի վէ սաղըլը օլտըղարը պա թէճրիպէ միւլահէտէ օլուն- մըլ տըր :

— Իլլայէթէ կէօրէ, Իթալիա Դրալը Հիւմպէրթօ հաղըթլէրի սաաաաա ուղու- րընտա էլլօրիանըն սաիր հիւքմարլարըն- տան զիյաաաա փարա սարֆ էթմէքտէ տիր : Միւլարիլլէլ սէնէ պաշընտա ֆուղարա վէ

միւլթաճիլլէ 18,000 լիւրա թէվլի էթմիլ, վէ թէսարընթ մագսէտիլլէ, Գիլիւնալ նամ սէրալընտա վէրէճէլի իքիսի պալա- տան վաղ կէլիլ տիր : Պիր պուլուլագ սէ- նէտէն պէրու տըր քի միւլարիլլէլ խանէ- տանը գրալիլլէ մախսուս օլան վարիտաթ- տան աղլէ ալաղ էթմէմիլ տիր :

— Էկէր ալունիլըն տէմիր կիպի կէրիլէ պիր պիր հալէ կէթիլլէճէք գաաաա գա- րար ու գըլմալէ կէթիլիլիլ օլտըղը հագ- գընտաքի լիվայէթ տօղրու իսէ, պէօյիւք պիր մուվաֆագըլլէթի ֆէնիլլէ իսթիհօալ օլունմըլ տէմէք տիր : Պու ուսուլըն քէն- ֆիլի իճրա էտէն Գանաաաաաաա 3 օգգա աղըրըղընտա պիր թօփ Կալիմըլ օլտըղը լիվայէթ օլունըյօր քի, էկէր պու թօփ տէմիրտէն օլմուլ օլաա իտի, 64 օգգա չէ- քէճէք իտի : Պու թօփ 28 փարմագ ու- ղունըղընտա վէ 3 փարմագ գուլթիտէ օլուպ, չալիլ 4½ փարմագ տըր, Կանի՛ մա- տէնի անճագ պիր րուպ փարմագ գալընը- ղընտա տըր : Պու քիւլիւք թօփա 140 տիր- հէմ պարութ տօլտուրուլարագ աթէլ էտիլ- միլ իսէ տէ, փաթլամագ կիպի ույուլուն- սըղըղը կէօրիւլլէմիլ տիր :

— 1868 սէնէսինտէ Հիւնտիսթանտա հիլ պիր չէնր Եօգ իտի քի իալիս սուլը պու- լունսուն : չիմտի իսէ հէման հէփ պէօյիւք չէնրէրինտէ սու Կօլարը Կալիլմըլ տըր : Պու իսլանաթըն նէթիճէսի շու օլմուլ տըր քի, օթուղ սէնէ աղտէմ Ինկիլ աաաաքիլի միյանընտա նիսպէթի վէֆիյաթ 1,000տէ 69 րաաաաաաաա իքէն, էլիլլէմ պու նիս- պէթ 1,000տէ 13է թէնէղիւլ էթմիլ տիր :

ՍՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ՍԵՎՏԻՅԵՍԻԱ ԻԼՈՒԶԻԼԵՐ

(26 ՆՅԷ Նիւ- Եւրէլիս Դաաաա վէ Իլլիւմ)

Գլէրիլը Պէրնարտըն մէնուր իլանիսին- տէն սօնրա սիննէ, ճիւնէլ Եէվմի սէ- ֆէրինտէ հէր նէրէյէ իշարագ էթմէ, իլա- հիսի կէլիլ : Իշպու իլանի Ինկիլ շուէրա ի րուհանիլլէ մէնաիլիլտէն Սյէք վաթա նամ պիր վալիլլէ էսէրի օլուպ, պունտան 175 սէնէ էվլէլ թէլիլ օլունմըլ տըր : Մէլէ- քիւթ Ուլլանըն գէմինին չար ճիւնէթին ին- թիլարընտան պանիս պիր իլանի օլմասը վէ սէօլլէրիլլէ էթքեարընը ուլլիլլէթի հա- սէպիլլէ աղիմ պիր չէօրէթ քէսպ էթմիլ օլուպ, էվլէլքի իքի իլանիլլէ կիպի պիր չօգ ֆարղը լիսանլարա թէրէճէ օլունմըլ տըր : Նաղ օլունըյօր քի պունտան էլլի սէնէ գաաաա աղտէմ Պահը ճէնուպի ճէ- զիլլէրինտէն պիրինին սէքէնսի վէհիւքմ- տարը իրիսթիյանըղը գապուլ էթտիլլէրի կիւն, ճէգիլլէնին էհալիսինտէն պիր չօղար, հիւքմաաա տա արալարընտա պուլուլունտըղ հալտէ, մէֆրէթ պիր աշէն աղաճընը կէօլիլլէ ալթընտա օթուրտըլար : Հիւքմ- տար քէնտիսինին իրիսթիյանըղը գապուլ էթտիլլէ, վէ արթըլ թէպաաաաա իրիս- թիյան գալիլլէրինէ կէօրէ հիւքմ ու իտա- րէ էտէճէլլին անլէրէ ալէնէն իլան էտինճէ, իրիսթիյան տիլիլլին ճէլիլ նուրըյա թէն- վիլ օլունմըլ պու աղիմ ճէմիլլէթ Եիւքսէք սէսլէ պու իլանիլլէ թէրէնիլլէ էթմիլլէ պաշ- լաաաաա : Տէնիլլիլ քի, վազթըլլէ իւլի իւրեան կէզիպ իսսան էթի Եէյէն պու գա- պիլլէնին պանսըն էթտիլլիլ իլանիլլէ թէրէնիլլէ էթտիլլէրին տաաա իլիտիպ տէ մէսէրէթինտէն կէօղ Կալարընը ա- գըլթմագաա էտէմէլ իլիլ :

«Ես Յիսուս, ճանը սեղան», իրանիսի
«Կիւնէն էսկմի սէֆերինտէ», իրանիսիստէն
19 սէնէ սօնրա, հանի 1738տէ գալէմէ ա-
լընմըն տըր: Պու իրանի ինկիլդ լիսանըն-
տա պիրինճի թիւթպէյի հաիդ օլան ծն իրա-
հիւրտէն պիրի օլմասը, միւսկիլիֆինին Չարլզ
Ուէսլի նամ մէշնուր ինկիլդ բուհանի շաիր
օլմասը, վէ թէլիֆ օլունտըլը թարիխ Մէ-
լիսիֆ փրօթէսթան ֆըրդասընըն տօղտը-
ղը թարիխ օլմասը ճիհէթլէրիլէ մէշնուր
պիր իրանի տիր: Ինկիլդ լիսանընտա վէ
հախօտ սաիր հէր հանկի պիր լիսանտա
նէշը օլունմըն հիշ պիր փրօթէսթան իրանի
քիթապը հօգ տըր քի, պու իրանի անըն ի-
չինտէ պուլունմասըն: Անըն միւսկիլիֆի
Չարլզ Ուէսլիին իրանի թէլիֆի պապընտա
էօյլէ խարիզ իւլ առէ պիր իսթիտատը վար
խաի քի հօճըլըգ էտէր իքէն, կէշէր տօլա-
շըր իքէն, հէր վազթ վէ հէր մահալտէ թէ-
լիֆ էտէր իտի: Միւսկիլիֆին ֆիքըրի սու-
լը դուրուսագ պիլմէզ պիր փուլնարա պէն-
զէյիպ, սօն նէֆէսինէ գատար իշլէմէքտէն
ֆարիզ կէլմէտի: Պէլքի, «Չարլզ Ուէսլի
պու իրանիին նէ միւսնապէթլէ հազտը»,
տէյիւ սուալ օլունտա պիլիւր: Միւստէթ ի
էօմրիւնտէ 6,500 իրանի թէլիֆ էթմիշ օլան
պու զաթըն հէր հազտըլը իրանի իշլէն պիր
սէպէպ պուլմագ միւսթիւսիզ իսէ տէ, սէ-
վիսիւրիզ քի, միւսթիւսիին պու իրանիսի
իշլէն հիշ օլմագսա թիւթպէյի հալընտա պիր
սէպէպ պուլունթըրը, Տէնիլիյօր քի, Չարլզ
Ուէսլի 30 հաշընտա թէճէտուիւտ ի գալպէ
մալիք օլտըղտան սօնրա, պիր կիւն հալը
ճիւլարընտա վազի էվիստէ օթուրուր իքէն,
պիր սէֆիլ տէնիզ գուշու տէնիզին ազղըն
տալղա վէ դուտուրղան գատըրղալարընտան
պիգար օլտագ ուշուպ Ուէսլիին խանէ-
սինէ տօղրու կէտի, վէ օրատա Ուէսլիյի
կէօրէնէք կէլիպ տօղրու անըն գօյնուսա
սօգուլտու: Ուէսլի զէվալը գուշու պու
մուսալէյիսինտէն թանրիք օլընարագ վիւրի-
շան ճանըն տա ֆրիստոսըն գուճաղընտա իլ-
թիճա էթմէք կէրէք օլտըղընտա տաիր անին-
տէ պու իրանի թէլիֆ էյլէտի: Պու թիւթ-
պէյին սահիհ օլտըղը մուստատագ տէյիլ
իսէ տէ, իրանիին պիրինճի այթիւստէն
անըն սահիհ օլտըղընտա ինթիմալիյէթ չօգ
տըր: Վէ լաքին պու իրանի նէ միւսնապէ-
պէթլէ հազղըմը օլտը իսէ օլտուն, չուրա-
սը աշըք տըր քի օ՝ միւսթարիպ ճանըն
սալթ ֆրիստոսըն գուճաղընտա բահաթ պու-
լա պիլիւր իտիլիսի միւսկիլիին պիր տուա
օլմասըյա հէր աէրալի միւսինին գալպի-
նին թէլիւրինէ մուսաֆըրը տըր: Վէ իշթէ
տիւնեանըն հէր թարաֆընտա, «Ես Յի-
սուս, ճանը սեղան», իրանիսիին պու տէ-
րէճէ սէվիլիւիւ օլմասընըն սըրըք պուրա-
տա տըր:

Տիւնեալար տուրտըգճա Չարլզ Ուէսլիին
իսմինի պազի սաղլայաճագ օլան պու իրա-
հիւնին մէշնուր պիր բէֆիզի «Էպէտի գա-
յա, պանա օլ սըղընաճագ գալա», իրանիսի
տիր: Պու իրանի ինկիլդ բուհանա ի բու-
հանիլէսինտէն թափլէտի նամ պիր վալի-
զին էսէրի օլուպ, գալէմէ ալընալըտան պէ-
րու 119 սէնէլէր կէշմիշ իսէ տէ, սէնէլէ-
րին միւրուրի անըն գըլմէթ ի գաթիլէսինի
էքսիթմէմիշ տիր: Պու իրանի տալիսի «Ես
Յիսուս, ճանը սեղան», իրանիսի կիպի ֆրիս-
տոսըն էմին պիր մէլմա օլտըղընթ թալիմ
էթմէսինէ, գէնկին, ֆազիր, պէօյիւք, քիւ-
չիւք, ալիմ, ճահիլ, հէր սընըֆտան քիմ-
սէլէրէ տէրտ վէ մէշագաթ սաաթլարըն-
տա ազիմ պիր թէսէլի մէնպալը օլմուշ տըր:

Տէնիլիյօր քի, ինկիլթէրա Գրալիսաընըն
միւսթէրէմ գէվճի ֆրէնս Ալպէրթ էօլիւմ
հաթաղընտա իքէն, չօգ տէֆա պու իրա-
հիլի քէնտի քէնտինէ թէքրալլար, վէ ա-
նըն սէօղլէրինտէ ազիմ պիր թէսէլի պու-
լուր իմիշ: Թաթլը մագամլար ինսանըն
հէր հալընտա վէ պա խուսուս խասթալըլը
վազթընտա ինսանտա թարիֆի նա գալիլ
պիր թէսիւր հասըլ էտէրէր: Վէ լաքին էօյ-
լէ մագամլարա «Էպէտի գալա, պանա օլ
սըղընաճագ գալա», կիպի պիր իրանիին
թէսքին էտիճի սէօղլէրի իրալէ օլընաճագ
օլուր իսէ, օլ գէման անլէրին հուսուլէ կէ-
թիւրէճէքլէրի խօշ թէսիւրի քիմ թարիֆ է-
տէ պիլիւր:

Պահաըն թամիմ էթմիշ օլտըղըմըլ իլտ-
հիւնին ալթընճըր, «Պէօյիւք Չինտէն պիր
սէս վար», իրանիսի տիր: Պու իրանիին
հազղըմասընտա միւսնապէթլէ վէրէն վազըս
տիգգաթա շայան պիր վազըս տըր: 1819
սէնէսինտէ վէ հախօտ պուլունտան 76 սէնէ
էվլէլ Շէփիլ նամ պիր ինկիլդ վաիզ փուլ-
փէրէսթ տիլարալարտա ինճիլին նէշը օլուն-
մասը հազղընտա պիր Կիրակի կիւնիւ պիր
վազ վէրէճէյիստէն, օլ Կիրակիտէն էվլէլ
կէլէն Շաքաթ կիւնիւ տամատը վաիզ Հի-
պըրա միւրաճագաթ էյլէտի քի, մատտէյէ
միւսնապիպ պիր շիւր թէլիֆ էյլէսին: Հիպըր
գայն փէտէրինին հանընտան գալըրպ օտա-
նըն պիր քէօշէսինէ չէքիւտի: Պիր ազ վա-
զըթ հազտըգտան սօնրա գայն փէտէրի հա-
զըլանըն նէ օլտըղըն կէօրմէք իսթէյիպ,
անլատը քի իւշ այթթ օլմուշ տըր: Պուն-
լարըն վազա փէք մուսաֆըր օլաճաղընթ
կէօրէնէք, Շէփիլ անլէր իւշ իքթիֆա էտէ-
ճէք իքէն, Հիպըր «Խայր, պու գատարալ
օլմագ, պիր ազ տահա իրալէ էթմէլիլիմ»,
տէյիպ թէքրար քէօշէյէ չէքիւրէք տէօր-
տիւնճիւ այթթի տէ իրալէ էյլէտի: Վէ օ-
գուլունտըղընտա անլաշըտը քի պու այթթ
հիստիյաթ վէ շիլլէսինին ուլվիլթի ճիհէ-
թիլլէ էվլէլքի այթթլէրին հէֆիսինէ տէ
ֆաիզ տիր: Տիգգաթ էտէրսէյիլ կէօրէ-
ճէքսինիզ քի, Հիպըր սէօղլէրին պիրուշ
րիւզկեարալ իւշ պիհուշ տէրեալարա խի-
թապ էտիյօր: չէօյլէ քի տիւնեալար ֆրիս-
տոսըն իսմի իւշ խէլաս միւսթէսինի փուլթ-
փէրէսթ ալէմինէ նէշը ու իրան էտէճէք ին-
սան գալմամըլ իսէ, րիւզկեարալ հուճաղ
հուճագ հուպուպ էթմէլէրի, վէ տէրեա-
լար ազղըն վէ միւսինի կիւմիւրալէրիլլէ
օ իշի կէօրսիւնլէր: Հիպըրըն րիւզկեար
վէ տէրեալարա միւրաճագաթ էթմէսի պիւ-
լէնտ ալագ իւշ Ալլահ համտ էտէն շա-
յիրալէր ալէյիստէ էֆէնաիմիզէ թէշէքթի
էտէն ֆէրիսիլէրէ Անըն վէրտիլի ճէվապը
խաթըրըմըլ կէթլէրի: «Միգէ տէրիմ քի
էկէր պուլար սիւքիւթ էտէրէր իսէ թաշ-
լար նիտա էտէճէքլէր:» Պու իրանիին միւ-
սկիլի Րէճինալտ Հիպըր հազղընտա չու
գատարընթ իրալէ էթմէմ էյի օլուր քի,
միւսթիւսի մուսալսարէն Հիստիլթանըն
իլաիթալթը մէշնուր Կալկաթա չէհիլինէ
Եւլէլթաթ թային օլունտու: Վէ օրատա
կէօրսիլիւ իշ, հօրուլմագ պիլմէզ զայրէթ
վէ իմթիսալա շայան խալիս էօմրիւ սայէ-
սինտէ ինրազ էթմիշ օլտըղը նամը պէնա-
մը ալան վէ ալամմ արասընտա ինթիւրամ
իւշ հալա հատ ու թիւղքեար օլունըր:

Իշպուլ մուսթապար մալիւմաթտան սօն-
րա յէք էթ էթմիշ իւշ պէնտիմիզէ խի-
թամ վէրմէլիլիլ: Էվլէլ, իրանիլէրիմիզի Է-
լէլթա իւշ թէրէնիւմ իթմէլիլիլ: Էսէֆ օ-
լունաճագ պիր խուսուս տըր քի, իպատէթ

էսնապընտա էտիլէն հիւրմէթսիլլիլին պէ-
յիւք զըսմը թէրէնիւմ վազթընտա էտի-
լիւր: Կէնճէրիմիզ արասընտա վար էօյլէ-
լէր քի թէրէնիւմ էսնապընտա կիւլմէք,
սէօյլէմէք վէ հաթթա պիր շէյ հէմէքլիլի
չօգ պիր շէյ հէրինէ գօյմաղլար: Թէրէն-
նիւմ էտէր իքէն էիւզլէրինէ վէ կէօղլէրի-
նէ պազսան անլէրին քիլիսէ պիւնասընտա
մը, հօգսա թէաթրօ շէսալթաթ մը օլտըղ-
լարընտ շիւպէն էտէրսին: Էյի օլուր քի,
էօյլէլէր պու իրանիլէրին Սուրբ Օգոստինոս
հա Սուրբ Բերնարդոս, Մարթին Լուտեր
հա Չարլզ Ուէսլի կիպի զաթլար թարա-
ֆընտան թէլիֆ, թէրէնիւմ վէ ալէլ խու-
սուս ինթիւրամ իւշ Ալլահ թագաթի օլուն-
տըղլարընթ տաիրա տէր խաթր էյլէսինլէր:
Օլ վազթ անլէրի աշգ ու սէվտա շարգիլէ-
րի հա միլի պէսթէլէր կիպի հիւրմէթսիլ-
ճէ թէրէնիւմ էթմէլէճէքլէր:

Վէ «Էլէլ», իրանիլէրիմիզի Էպպէլլի Էս-
իլէ թէրէնիւմ էթմէլիլիլ: Շուս խուսուսը
ֆիքըրէրիմիզին լէվալարը իւզէրինտէ պօ-
ղուլմագ հուրուֆաթ իւշ գայտ էթմէլիլիլ
քի, իրանի թէրէնիւմի իպատէթին մու-
հիմ պիր զըսմը տըր: Շուրասընթ ունութ-
մամալըլը քի, Բէլամ Ուլլահ գրատթ օ-
լունտույօր, տուա աղ օլունտույօր հա վազ
վէրիլիյօր իքէն, նէ միգտար իպատէթ է-
տիյօր իսէք, իրանի թէրէնիւմ օլընըյօր
իքէն օ միգտար իպատէթ էտիյօրըլ, վէ
հախօտ էթմէք կէրէյիլ: Վէ լաքին հայֆա
քի չօգ տէֆա քիլիսէլէրիմիզտէ իրանիլ
էթմէլլիլ իշլէն թէրէնիւմ էտէրիլ:
«Վաիզ տահա կէլմէտի: Վաիզ կէլէնէտէք
պօշ տուրմայալըմ, պարի չէնէլէրիմիզ օյ-
նասըն», տէրիլ, իրանիլէ պալարըլ, վէ լա-
քին իպատէթ րուհու տէնիլէն շէյ գէրրէ
գատար իւզէրիմիզտէ պուլունմատըղըն-
տան, աղըղլարըմըլ իրանիին սէօղլէ-
րին թէրէնիւմ էտէր իքէն, ֆիքըրէրի-
միզ հա Շամը հա տա Շարգը զիյարէ-
թէ կիթմիշ օլուր: Պու հալտէ իրանի թէ-
րէնիւմիւմիզ գալպէրիմիզտէն սուտուր
էտէն պիր իպատէթ տէյիլ, իլա պօղալ իւշ
տուտաղլարըմըլ արասընտա հուսուլէ կէ-
լէն պիր թագըմ սէս գալապալըղընտան ի-
պարէթ օլմուշ օլուր: Պու հօլտա թէրէն-
նիւմ էտիլէն պիր իրանիին փուլթէրէսթ
Չինլիլին տուա մաքինասըլ իւշ աղ էթմի-
յի իպատէթտէն, հա տա իթալիան սօգագ
մուսիգարընթ լիլլէլլիլսընթ գօլընթ չէվի-
րէրէք հասըլ էթմիլի նաղմէտէն ֆարգը
նէ տիր: Իմաի իրանիլէրիմիզի «Էպպէլլի
թէրէնիւմ էտէր իսէք, անլէրտէն չօղա-
րընթ Հագգ Թաալայա թագաթի օլունմըլ
տուալար օլտըղընթ Էսա Էպպէլլի թէրէնիւմ
էտէր իսէք, օլ վազթ իրանիլէրիմիզտէն
չօղլարընթ տիւշմիւշ օլտըղլարը չուգուր-
տան չըգարմըլ, վէ անլէրի քիւրսի շա-
հանէլէրինէ օթուրթմըլ օլուրըլ: Իպատէթ-
տէ սէսլէրիմիզ իսէ, «Թընին էտէն պազըր
վէ շամաթա էտէն զիլ» օլմաղըղտան գուր-
թուլմըլ օլուր:

Մօլտըն (Մէսէշուսէց) ՀԱՅԿ ԱՍՏԱՌԻՍԱՆ
Մ. Ս. մէրգա

Միւթատ օլան տուա մէճիլիսի հարըն սա-
աթ ճտէ Պայալ Հաուս իպատէթլանիսինտէ
աղտ օլունաճագ տըր:

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի ցուցի 24, վէ Էֆրէնճի ցուցի 31, 1893

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պրանսա գաղինէսինին վարժարանի ներքին էֆրէնճի օրան Թա զաղէթարսը պիւն Մա- տակապարս սէֆէրինտէ անընամագ սու- րէթտէ սու ի թէտպիր էսէրի կէօրիւմէք- տէ իտիյինի իթիրաֆ էտիյօր, Իշպու զա- զէթա շէօյլէ իտարէ ի լիսան էթմիշ տիր. «Իշպու հէյէթ ի սէֆէրինէյի թէշթիւ էթմէք վաղիֆէսինի քէնտի իւզէրէրինէ արմը օ- լան զարթար թարաֆընտան էտիլէն խա- թար Մատակապարտա հարաքաթը Է հարպիլէնին պաշլանկընըն օ զատար կիւն- լէշտիրմիշ տիր քի, մուհարէպէնին կիւզէլ պիր նէթիճէտէ դարար դըլաճաղը մէմու- լինտէ պուլունան ատէմէրին ֆիքրէրինտէ պիւն շիւպէն վէ պիհուզուրըն ուշանտը- մըն տըր» Թա շէօյլէ իլալէ ի քէլամ իլէ, «Պիհագըն մուսապէ եախօտ թաղպիհ օ- լունա պիլէն շէյլէրին հէֆիսինի պիրէր պի- րէր զիքը էթմէք ուզուլն օլուր, տէյօր, վէ լաքին Թա Մաճուկատան տօգուղ թօի շէքէր վափօր վէ 28 մաճուկարըն Պէթսպօ- զաւրմաղը իւզէրինտէ իշէտիքէրինէ, վէ Ամ- պօթա իլէ Սուպըր Պէյլէլ արասընտա պէր- րէն եէնի պիր, եօլ աշըմըն օլտըղընտ տիր ալընան սօն խապէրէր իւզէրինէ միւթմէին օլտըղըն պէյան էտիյօր, Իշպու իքի վէ- սաթի ի նազլիյէ սպէսինտէ ասքէրէր պօլ պօլ մուհիմմաթ վէ լէվաղիմաթը հարպիլէն ալարազ, Անթանանարիվօ իւզէրինէ օլան եիւրիւլիւշէրինէ տէվամ էտէ պիլէնէքէր տիր, — Լօրտ Սալպըրի՝ գաղինէսինին աղա- սընը իքմալ էյլէմիշ օլուպ, գաղինէ ի մէզ- քիւրէ զայնթ գուզլէթի տիր, Պէրլին վէ Վիէննատա միւշարիլէյին մէվլի ի իքթի- տարա կէշմէսի քէմալը մէմուլիլէթիլէ թէ- լազըն օլունմագտա տիր, զիրա իւմիտ օլու- նույօր քի միւշարիլէյի քէնտի սէլէֆինքիւնտէն տահա գուզլէթի պիր սիյասէթ ի խարիճիյէն սալիք օլաճագ տըր, վէ ալէլ խուսուս մէմուլ օլունույօր քի, Իթթիֆագը Միւսէլէս իլէ տահա սըզը պիր միւնասէպէթտէ պուլուն- մաղա չալընաճագ տըր, Թա տէյօր քի, «Րօզպէրի գաղինէսի՝ քէնտի քէնտինի ի- շինտէն չըզըմաղ պիր հալտէ պուլտու, Գաղինէ ի մէզքիւր աշին վաթթտա մէյ- տանա պիր գալ մէսէլէ չըզարմըն իսէ տէ, հիշ պիրիսինի պիր հիւսն ի նէթիճէյէ իսալ էտէմէմիշ տիր, Բօզպէրի գաղինէսի մէ- պուսան մէճիսինէ 4 պէօյիւք գանուլ լաի- հաճը թագաթիմ էյլէմիշ տիր քի, անլէրտէն հէր հանկի պիրի էֆքեարը ումուլիլէ իլէ իշթիրաքտա օլան պիր վարլաճէնթօնըն պիւթիւն ազընը ֆիքրինի գաղթ ու իշ- զալա քեաֆի իտի, Գաղինէ՝ մէճիսին միւ- զաքէրաթընա խիթամ վէրտիրմէքսիլիլին վէ պուլ վէճիլէ ասըլզատէկեան մէճիսինին իրօթէթօսընա միւսթանագ օլմագսըղըն քէնտի թէտպիրէրինի իլէրի սիւրէմէքիտի Պու հալ ու քէյֆիլէթիլէր ալթընտա ֆըր- գա ի մուսալիֆէնին մէվլի ի իքթիտարա կէշմէսի զայնթլէ ֆաթիլէն օլուպ, հուր- իլիլէթիլէրէրան ֆըրգասընա միւսթաճ օլ- տըղըն աշէնի ու ինթիզամը վէրէճէք տիր» Տէպա տէյօր քի, «Հուրիլիլէթիլէրէրան գա- պիլէսի իճրասընա ասլա գատիր օլմատըղը վատարտա պուլունմաղա քէնտի թարաֆ- տարարընը եօրմուշ տըր, Պրանսայա կէ- լինէ, իքի ֆըրգանըն սիյասէթ ի խարիճիյէ-

սի աշին օլտըղընտա, իշպու թէպէտուլիլին Պրանսաճա պիր էնէմիլիլէթի եօզ տըր» — Սէֆէրինէն պէյանընճա, կէրէք Ալմա- նիտա վէ կէրէք սաթի մէմէքէթիլէրտէ հիւքմ սիւրէն էֆքեարը ումուլիլէ չու տըր քի, Գալսէր Վիլիլէմ Գանալընըն քիւ- չատը Պրանսըղար իլէ Բուսիալըրըն հիւ- տէթիլին արթըրմըն տըր, Գանալըն միւ- րուրիլէ իւճրէթի խալընճա թէնզիլ օլուն- մաղա թիճարէթէ օլան թէմէթիւլ վիք ճիւզի օլաճագ իսէ տէ, Ալմանիա գուզ- վէ ի պահիլիլէսինին պուլ կիւզալէն ինթի- ֆատէսի ֆէվլէ էլ ատէ օլաճագ տըր, Չանն օլունտըղըն կէօրէ, պուլտան պէօյլէ Բէյ- խշթակ մէճիսի մէսարիֆաթը պահիլիլէ պիւնաճէլէրինի գաղպուլ էթմէյէ եէնի պիր հազըրըն կէօսթէրէճէք տիր, վէ Ալմանիա էֆքեարը ումուլիլէսի գուզլէ ի պահիլիլէնին թէգիլտի թարաֆընա տէօնմէքտէ տիր, Մէզքիւր գանալա կէօնտէրիլէն Պրանսա ֆի- լօսը ամիրալը Մէնարտ Պրանսայա ալտէ- թիւնտէն սօնրա տէմիշ տիր քի քէնտինէ իհալէ օլունան մէմուլիլէթի նաղիք պիր մէմուլիլէթի իտիլտէ տէ, թարաֆէյնէ կէօսթէրիլէն թալը ու մուսալէլէ օ զատար ինթիզամէթ- փէրվէրանէ իտի քի, հիշ պիր նախօշ հա- տիսէ վուգու պուլմատը, Գուցիա 28տէ մէզքիւր գանալտա պիր գաղա վուգու պուլ- մըն տըր, շէօյլէ քի Ալմանիա զըրիլա- րընտան պիրինէ մախսուս օլան պիր թէ- նէզիլէ վափօրընըն գաղանը փաթլալա- րազ 7 քիլի թէլէֆ վէ պիր գալ քիլի տա- խի մէճընէ օլմուշ տըր, Հօլթէնաճտա գալմըն օլան հէփ սէֆիլէլէր ալամէթ ի մաթէմ օլմագ իւզրէ պայրազլարընը եա- րը տիրէյէ շէքմիշէր տիր, — Բիւլայէթէ նազարէն, Չին հիւքիւմէթի Բուսիա տէվ- լէթիլին քէֆալէթի ալթընտա ագտ էտիլ- միշ օլան ինթիզարազ մուգալէլէնամէսինի թափաթ էթմէքտէն իմթինա էտիյօր, Մէրվի տիր քի Չին տէվլէթիլին իշպու վէճիլէ իմթինա էթմէսի Բուսիա տէվլէթի- նին Մանչուրիա իշինտէն պիր տէմիր եօլու խաթթը կէշիլիլէսինի միւսաատէ էտիլ- մէսի չարթը իլէ քէնտիսինէ քէֆիլ օլմա- ճընըն քէնտիսինին ինթիզալիլէթիլին իլալա էտէր գօրգուսընտան նէշէթ էթմէքտէ ի- միշ, Չին տէվլէթի քէֆիլ մագաճընտա պիր միլանճընըն վէսաթէթիլէն միւրաճաթ էթ- մէքսիլիլէ քէնտիսինի լաղըմ կէլէն մէպա- ղը ինթիզարազ էտէճէյնի իլան էթմիշ տիր, Բիւլայէթէ նազարէն, Չին տէվլէթի Ինկիլ- թէրրա վէ Ալմանիա պանքէրէրի իլէ 1,000 միլիօն ֆրանկըն պիր ինթիզարազ ագտը ի- շիւն միւզաքէրէ էթմէքտէ տիր քի, պուլ ինթիզարազ Պրանսա վէ Բուսիա պանքէր- լէրինին տախի իշթիրաք էթմէսինի միւ- սաատէ օլունաճագ տըր, Ինթիզարազ ագտը իշիւն թէսալվուր օլունան իլը փլանըն պուլ վէճիլէ պօշա չըգմաճը ֆէթըսպուրկտա ֆէվլէ էլ ատէ խօշուստըղընը մուճիպ օլմագտա տըր, ֆէթըսպուրկտա Շարգի Ասիա իշլէրին- տէ էն չօզ մէտիլէլի օլմագըն արղուսընա փա- րա իշլէրինէ օլան հիւսալ վէ միւթալալարա օլանտան զիյատէ էնէմիլիլէթ վէրիլիլ, Չին տէվլէթի թագմինաթը հարպիլէյի թէտի- յէ իշիւն իշպու մէպաղա միւսթաճ օլա- ճագ տըր, Սէֆէրինէն տէյօր քի, Չին իւ- մէրա վէ գաղթիլէնը պուլ գատար պէօյիւք պիր մէպաղըն Չափօնալըրըն էլինէ կէշ- մէսինի կէօրէք ֆէվլէ էլ ատէ հիտտէթիլէն- ճէքէր տիր, վէ մէպաղըն մէզքիւրը թէ- տիլէ էթմէմէք իշիւն վատ ու աշտարընը պօզմաղա րազի օլաճագլար իսէ տէ, Չին

թագմինաթը հարպիլէ թագմինտան իմթի- նա էտէր իսէ, Չափօնալըրըն Չին կէօմ- րիւքէրինի իշպու իլէ թագմինաթը հար- պիլէյի քէնտի հիւսալարընա մահապէն թօիլալաճագ տըր, — Մր. Կլէտսթօն սըհէթէլէ փէք միւս- թէֆիտ օլարազ իճրա էթմիլի սէյնաճաթ- տան Ինկիլթէրրալա ալտէթ էթմիշ իսէ տէ, եինէ սիյասէթ ալէմինէ կիրմէք եա- խօտ պիր աղա սըֆէթիլէ մէպուսան մէճ- լիսինտէ գալմագ ֆիքրինտէ օլմատըղընը ի- լան էթմիշ տիր, — Իթալիա մէպուսան մէճիլիսինտէ Մ. Գրիսիլինին միւշքիլաթը մէվլէրիլէսի թէգալիլա էթմիշ տիր, Փըր- գա ի մուսալիլէ րուէսալընտան Մ. Գա- վալթթի գաղթթալարտա Մ. Գրիսիլի ալէյ- հինտէ խանաթթը հալի պիր մէքթուպ նէշը էյլէմիշ, վէ իշպու մէքթուպ տախի մէպու- սան մէճիլիսինտէ ուզուլն ուզալիլէ միւնա- տէլէլէր օլմուշ տըր, — Չափօնանըն ֆէ- քին սէֆիլի շէհրի մէզքիւրէ ալտէթէլէ ու- մուրը մէմուլիլէսի իֆայա պաշլամըն տըր, — Բուսպատա Իսփանիանըն իսմէն 52,000 ասքէրի վար իսէ տէ, հագիլաթը հալտէ անճագ 42,000 ասքէրի վար տըր, Մարտ, Ապրիլ վէ Մայիս ալարընտա Իսփանիա- տան Գուպայա 27,000 ասքէր կէօնտէրիլ- միշ տիր, վէ Մարտէշալ Գամիօս եաղմուրըն մէվիսինի նիհայէթիլէ գատար պուլ գա- տար ասքէր իլէ տիւշմէնէ մուգալէմէթ էտէ պիլէճէյի իւմիտիլտէ պուլունմընտըր, — Պրա- զիլիանըն սապըր քէիսի ճիւմուրը Մ. Փը- լարիանօ ֆէիքսթօ վէֆաթ էթմիշ տիր, — Սեպտեմբը 20նճի կիւնիւ Բօմանըն իթա- լիալըրա թարաֆընտան գաղթ ու ինթի- լասընըն 25նճի քէսի սէնէ ի տէվլիլէսի միւնասէպէթիլէ իճրա օլունաճագ շէնիք- լէրտէն տօլալը ֆափա հաղթէթիլէրինին տիւ- վէլի էճնէպիլէ նէզտիլտէ մուգիմ վէ- քիլէրինէ թահիրաթը ումուլիլէ իրսալը իլէ փրօթէսթօ էտէճէյի վաթիլան մէհա- ֆիլինտէ թէմին օլունույօր, — Պրանսա մէպուսան մէճիլիսինտէ աղատան պիրի խարիճիլէ նաղըրընտան Պրանսանըն Մա- տակապարս ճէգիլէսինի իլազ էթմէք նի- յէթիլտէ օլուպ օլմատըղընը սիւալ էյ- լէմիշ իսէ տէ, նաղըրըն միւշարիլէյի ճէ- վապ իթա էտէմէյէճէյինի պիլտիրմիշ տիր, — Յուլի 2 թարիլիլէ ալընան պիր թէ- լէրաֆինամէյէ կէօրէ, պիր գալ կիւնտէն պէրու խաթթա պուլունան ֆրէնս Պիս- մարըն աշտալը սըհիլէսի քէսպ ի վէխա- մէթ էյլէմիշ տիր, Վիւնուտը զափֆէնիպ իշթիհասը քէսիլիլէ կիպի, եիւզիւնտէ շէ- տիտ աղըրըն հիսս էթմէքտէ տիր, Մախ- տուլը Գօնթ Հէրպէրթ Պիսմարգ Պրիտ- իլիսէրուհէյէ կէլմիշ տիր, — Լօնտրատան ալընան պիր թէլէրաֆինամէյէ կէօրէ, մէ- պուսան մէճիլիսի տէվալիլի միւքիլէ իլէ հարպիլէ վէ պահիլիլէ տախիլէրինին մու- վաղաթ պիւնաճէլէրինի թափաթ էթմիշ տիր, Մալիլէ նաղըրը Մր. Պալֆուր մէճ- լիսին միւզաքէրաթը խիթամ պուլուր իսէ փաղար էրթէսի տաղըրաճագընը պիլտիր- միշ տիր, — Պրանսանըն Նանթ շէհրինին թիճարէթ օտաճը թարաֆընտան քէնտէ գը- լընան զիյաֆէթ էմնասընտա թիճարէթ նա- ղըրը Մ. Լէպօն պիր նութգ իրատ էտէրէք տէմիշ տիր քի, Ինկիլթէրրա իլէ Ալմանիա, ալէլ խուսուս Ալմանիա եէնի մախքէլէր պուլարազ մուսալէթը թիւճճարիլէրինի թէվիլէ մուվաֆաթ օլմուշ օլտըղընը հալ- տէ, եիրմի սէնէտէն պէրու Պրանսա մուս- մէլաթը թիւճճարիլէսի թէրազըն էտէմէ-

միջ տիր : Վէ լաքին պու հալ էլեկտրական
ստատ հիւրըմբան օյան ուսուցիչ իր օգնութիւն
գիտէտէն հէշէթ էթմէյիւլ , ահա՞ ագ Թրանսա
մամուլաթ վէ մահաուլաթընըն պէհալը օլ
մասընտան իլերի կէլմէքտէ տիր : Պու հալը
թէտէննիննին րէֆ ու իղալէսի իլէ թէրազ
գըյաթ իսթիհաւլ օլունա պիլմէսի իլին
Թրանսա ֆապրիգաթօրլարընա մամուլաթ
վէ մասնուաթլարընը սաթըլաղլարը մէմ
լէքէթ էհալիլէրիննին մէղազ վէ րաղպէթլէ
րիննի ճէլպ էտէճէք սուրէթտէ իմալ էթմէ
լէրիննի թալսիլէ էտէրիմ : Մէմալլէք ի էճ
նէպիլէտէ թիճարէթ օտալարը քիւշաուր իլէ
վէրէսիլէ էթթիա իլթիա էտէնլէրէ տանա
զլյաուտէ թէսիլաթ կէսթէրիլմէլի տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէլէն ճիւղա էթթիսի կիւնիւ Ալմանիանըն
Տէրիսաաաաաթ մէֆիլի ճէտիտի իթիմաա
նամէսիննի թագաթիմ էթմէք իւզրէ Մապէյն ի
Հիւմայունա պիլաղիմէ րէսմէն հուզուրը
Շահանէտէ միւսուլ շէրէֆինէ նաիլ օլմուշ
տըր : Սէֆիլի միւշարիլէյ իլէ մաիլէթիննի
ալըպ կէթիլմէք իւզրէ Ալմանիա սէֆարէթ
խանէսիննէ ըսթապլը ամիրէտէն պէշ արա
պա կէօնտէրիլմէք , վէ պիր պէօլլէք աաա
քիր ի խասսա սէլամա տուրուպ միւսի
գա ի հիւմայուն թագըմը իճրա ի ահէնկ էյ
լէմէյէ պաշաւմը տըր : Սէֆիլի հաղրէթլէ
րի թէշիթաթ ը ումուլիլէ նազըրը փա
շա հաղրէթլէրի թարաֆընտան գապուլ օ
լունմը տըր : Իթիմաաաաթիսիննի թագաթիմ
էթթիլի սըրաաա Պարոն Սաուրմէ պիւթիւն
էթթիարընը թիւրքիա վէ Ալմանիա տրա
սընտա գաթէն մէվճուլ օլան միւնասէպա
թը տօսթանէննի թագլիլիսիննէ հասր էտէ
ճէլիննի պիլտիրիլ տիր : Զաթ ը Շահանէ
ճէվապէն Ալմանիա իմիլէրաթօրը իլէ շաի
սի տօսթըլընտան պահա իլէ իմիլէրաթօ
րըն Պարոն Սաուրմէ կիլի պիր գաթ ը
տիրալէթսիմաթը սէֆիլի թաեին էթմիլ օլ
մասընտան տօլալը զայէթլէ մէմուլն գալ
մըլ օլտըլընը պիլ պէյան սէֆիլի միւշա
րիլէյիննի իլիննի թէսիլ էթմէք իւզրէ էլին
տէն կէլէն հէր շէլի իճրա էյլէյնէլիննի վա
էլլէմիլ տիր : Պատէհու սէֆիլի միւշարի
լէյ վէ մաիլէթի միւթաա օլտըլը իւզ
րէ Պապ ը Ալիլէ կիտէրէք Սաաաաաա
իլէ իսարիճիլէ նազըրը փաշալար հաղարա
թընը զլյարէթ էյլէմիլէր տիր : — Ֆիլէմէնկ
սէֆիլի Պարոն Զօնտըրսթալ ճէնապլէրի
մէզուլէն վէ մուլաղգաթլէն մէմէքէթի
ճանիպիլնէ աղիմէթ էտէճէլի ճիլէթլէ փա
ղար էթթիսի կիւնիւ սուրէթ ի զայր ի րէս
միլէտէ հուզուրը Շահանէտէ միւսուլ շէ
րէֆինէ նաիլ օլմուշ տըր : Պու միւնասէ
պէթլէ սէֆիլի միւշարիլէյ ճէնապլէրիննէ
պիրիննի թիւթպէտէն պիր գըթա նիշանը
զիշանը Մէճիտի ինսան պուլլուրըմը տըր :
— Մապէյն ի Հիւմայուն մէմուլլարընտան
պիրի Զաթ ը Շահանէ թարաֆընտան իրան
Շահանա կէօնտէրիլէճէք պիր թագըմ հէ
տալա ի կիրանպէհալը , էլ ճիւղալէ զայէթ
գըյմէթտար պիր խալիլի , միւսթասապէն
վէ Պաթուլա միւթէվէճիլէն հարէքէթ էյ
լէմիլ տիր : — Զաթ ը Շահանէ Սաաաաաա
հաղրէթլէրիննէ պիր չիթթ աթ իլէ պիր
զուլիէ արապա ինսպէթ ու ինսան էյլէմիլ
տիր : — Կէլէն փաղար կիւնիւ Ղաղի Ահ
մէտ Մուլթար Փաշանըն աիլէսի իլտիլի
յէ վափօրը իլէ Տէրիսաաաաթի միւլապէլէթ
էթմիլ տիր : — Մ. Ամէրիգանըն իսթիլալի
յէթիլիննի րէս ի սէնէ ի տէլլիլէսի օլան Յու

լիս Կէ միւսաաաթ փէնճէնպիլ կիւնիւ Ա
մէրիգա տէվլէթի սէֆիլի Մ. Թէրէլ սէ
ֆարէթիսանէ վէ գօնսօլսիսանէ մէմուլա
րընա վէ Տէրիսաաաթիլաթ մուլիմ Ամէրիգա
թէպաաաաթ Պէօլլէք տէրէտէ պիր զիյաթիլ
քէշիլտէ էյլէմիլ տիր : — Փրէնս Մարիա
Լուիս մալտուլ Փրէնս Պօրիս իլէ պէրա
պէր եաղը կէշիլմէք իւզրէ Սօֆիաաան
Ավսթրիանըն ճէնուպ թարաֆընա աղիմէթ
էյլէմիլ տիր : — Սալը կիւնիւ ալթընճը
տաիլէ ի պէլէտիլէ միւսթիլ Պապ պէլ Պէ
յիւք Ատաաա քիսին իգամէթիկաշընտա
վէֆաթ էթմիլ տիր : Պապ պէլ պիր խալլը
սէնէլէրալն պէրու խըտմէթ ի տէվլէթ ի Ա
լիլէտէ , էլ ճիւղալէ վաշիլկթըն վէ Պուքրէ
սէֆարէթլէրիննէ պուլլունմը տըր : — Պա
րիլէ նազարէթի թարաֆընտան ինկիլ շիւ
քէթլէրիննէ պիրիննէ ԿԿ րըմօրքէթօր սը
փարըլ էտիլմիլ տիր : Իշպուլ րըմօրքէթօրլէր
Պահիլլէ նազարէթի թարաֆընտան թան
ղիմ օլունան փիւնյար մուճէպիլնէ ինշա
օլունուպ , էլլէվմ Պօղալ իլինտէ միւթէ
ատտիտ վափօրլար իլէ մէվաղը ի ապէրի
յէլէ վէլաղիմաթ թաշըյան րըմօրքէթօրլէրին
էթիլնէ գուլլանըլաճաղլար տըր : Եննի րը
մօրքէթօրլէր կէրէք գուլլէթ կէրէք սիւրաթ
ճիլէթիլլէ էպը րըմօրքէթօրլէրէ ֆաիլ օլա
ճաղլար տըր : — Սօֆիաաան վարիտ օլան
պիր թէլէկրաֆիսմէյէ կէօրէ , Պուլկարիս
թան հիւքիւմէթի մաթպուլը օլան հիւքիւ
մէթ ի Սէնիլլէ իլէ ֆէվլէ էլ աաա միւնասէ
պաթ ը սամիմանէտէ պուլլունմաղա արզու
քէշ տիր : — Ավսթրիանըն մէզուլէն վիլէն
նաաա պուլլունան Տէրիսաաաթի սէֆիլի
Պարոն տը Գաիլլէ ճէնապլէրի իմիլէրաթօր
Թրանսաաա ժօղէֆ հաղրէթլէրիննի հուզու
րընա չըզըլ օլունա պիր միւլաղաթաա
պուլլունմը տըր : — Րիվալէթէ նազարէն ,
փօլիշալար վէ սաիլ էվրապ վէ սէնէ
տաթ ը թիւճճարիլլէ իւզրէրիննէ կափըլաթըլ
մաղ իւզրէ էննի պիր փուլ հաղըլլանմաղ
աա տըր : Իշպուլ փուլ զայէթ մուսաննա
պիր սուրէթտէ իմալ օլունաաաղընտան ,
թաղլիլիլի կափմաղ փէք միւշքիլ օլաճաղ
տըր : — Երուսաղէմտէ պիր Մուսէվի տար
իւլ ֆիւնուլն թէսիս էթմէք իւզրէ իճապ
էտէն րուլսէթիլ իթա պուլլուրլմաաընը
իսթիլնամէն հիւքիւմէթ ի Սէնիլլէյէ միւ
րաճաաթ օլունմը տըր : Մէզըլար տար իւլ
ֆիւնուլնտա տիլանէթ ի Մուսէվիլլէյէ տաիլ
թէտրիսաթտան պաշաա իւլում ու ֆիւ
նուլ վէ էտէպլլաթ տէրպէրի տաիլ թէտրիս
օլունաաաղ վէ մէմալլէք Շարգիլլէ Մուսէ
վիլլէրիննի խալաալարը պուլլունան պէօլլէ
մէզըլար տար իւլ ֆիւնուլնտա իքմալը թաշ
սիլ իլէ նէշաթ էտէճէքլէր տիր : Եվրօփա
Մուսէվիլլէրի Երուսաղէմտէ պէօլլէ պիր
տար իւլ ֆիւնուլն ինտաա վէ թէսիլիննէ
զայէթլէ արզուքէշ օլունա , մէսարիլի ին
շալիլէսի իլիննի լաղըմ կէլէն մէպալլիլի իա
նէ սուրէթլիլլէ ճէմ ու իտտիլաթ էտէճէք
լէրիննի տէր միլան էյլէմէքտէ պուլլունմը
լար , վէ հիւքիւմէթ ի Սէնիլլէյէ միւսաա
տէ օլունաղաաա կէլէճէք Հոկտեմբերին օր
թալարընա տօղրու տար իւլ ֆիւնուլնըն
վաղը էսասընա մուլաֆֆաղ օլաճաղլարը
նը իւլիտ էթմէքտէ պուլլունմըլար տըր : —
Էնգարէտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ , օ
րաաա պուլլունալըն ֆիլյաթը ֆըրլալարաղ
քիլէսի 24 զուրուշա չըգըլ տըր : Պուլ
տալըն պուլ վէճիլլէ ֆիլյաթլանմաաը սէպէ
պիլլէ էվլէլա Էնգարէտէն տէմիլ Կօլու իլէ
Տէրիսաաաթիլլէ պուլլունալ նաղ էտիլմէքտէ
իքէն , շիմալ Տէրիսաաաթիլլէն Էնգարէյէ

պուլլունալ նաղ էտիլմէյէ պաշաաաղ տըր :
Պու սէնէ Էնգարէ հէվալիսի մահաուլաթը
զայէթ պէրէքէթլիլ օլմուշ տըր : — Պանգը
Օսմանիին հիսսէտարան մէճիլի կէլէն
չարշէնպիլ կիւնիւ Լօնտարաաա աղտը իճ
թիմա էյլէմիլ տիր : 1894տէ Պանգանըն
թէմէթիւաթը 1893 սէնէսիննիքիննէ նիս
պէթէն 50,000 լիրա արթմըլ տըր : Սէնէ ի
մէզըլարէ զարֆընտա Պանգանըն թէմէթ
իւաթ ը սաֆիլլէսի 457,840 ինկիլլ լիրա
սընա պալիլ օլմուշ տըր : Հիսսէտարանա
թէվլիլ օլունան թէմէթիւ հիսսէսի եիւզ
տէ սէքիլ , Կանի սապլը սէնէլլէրտէն եիւզ
տէ պիր զիյաաա օլմուշ տըր : Թէմէթիւա
թըն թէզալիւտիւ ումուլը թիւճճարիլլէճէ
Խուսուսի պիր րէվաճ վէ կէրմիտէն զիյա
տէ մուլալէլաթ ը մալիլէտէն հէլէթ էթմիլ
տիր : Իտարէ մէճիլի րաիթթընտա 1894
Յուլիս ալընտա պիր թագըմ գալպ պանգ
լար նօթլար մէյտանէ չըգարըլմը օլտըլընը վէ
մահը մէզըլար զարֆընտա Պանգանըն 249,
000 լիրալը պանգնօթը մէվլըլ թէտալիլաթ
պուլլունմաղաա իտիլիննի , վէ գալպ պանգնօթ
մէյտանա չըգար չըգաղ էհալի եանլարընա
տա պուլլունան պանգնօթլարընը Պանգա
յա կէթիլիլ անլէրէ պէտէլ ալթուլն աղլէ
թալէպ էթթիլլէրիննի , վէ իլլէ պուլ վէճիլլէ
Պանգա պանգնօթլարա պէտէլ պիր հաթ
թա զարֆընտա 218,000 լիրա թէտիլլէ էթ
միլ , վէ օ զէման էհալիլէ պաղը տէրէ
ճէ էմիլլէթ կէլմիլ , վէ պանգնօթլար եիլէ
քէսպ ի րէվաճ էյլէմիլ իտիլիննի պէյան
էյլէմիլ տիր : — Կէլէն սէնէ Պանգը
Օսմանիին պանգնօթլարընը թագլիլաթ
գալպ պանգնօթ չըգարմըլ օլանլարըն մու
հաթէմէլլէր իքմալ օլունմըլ տըր : Գօսթի
նիլգօլա վէ Անտոն նաւընտա իւլ քիմաթ
նիս միւթթէնիլ օլտըլարը իսպաթ օլուն
նարաղ 10ար սէնէ քիւրէյէ մահքիւմ օլմուշ
լար տըր : Միւթթէնիլ օլան վէ ֆիրարաա
պուլլունան սաիլ իւլ քիմաթ տալիլ ալի
ճէզալա վէ էմիլլէ ու էհալարընը միւսա
տէրէսիննէ մահքիւմ օլմուշլար տըր : — Հի
ճաղ վիլյալլէթիլտէ գօլէրա իլլէթի քիլլի
յէն միւնտէֆի վէ գալիլ օլտըլընտան , վիլա
յէթ ի մէզըլարէրիննի Ենպուլ սէվալիլլէտէն
կէլէլլէրէ գարըլ գօնուլմըլ օլան գարաա
թիլնա լաղլ օլունմըլ տըր : Պու ճիւղալլէ իլ
պէրապէր հաճտէն ալթէթ էտէնլէր հաղ
ընտա ֆէվլէ էլ աաա թէտապիր ի իլթիլա
թիլլէ իթթիլաղ օլունմաղաա տըր : Գօլէ
րա իլլէթի Ատանա վիլյալլէթիլտէն հալա
միւնտէֆի օլմալմըլ օլունա , Հաճիլտէ տա
լիլ զուլուր էյլէմիլ տիր : Իլլէթ ի մէզըլա
րէննի սիրալլէթիլլէ մէն , վէ միւլաթիլ իս
պիւս պիւթիւլն անըն տէֆ ու իղալէսի ի
չիւն լաղըմ կէլէն թէտապիր ի սընիլլէլի
իթթիլաղ էթմէք իւզրէ Ատանալա կէօն
տէրիլլէն հէլէթ ի սընիլլէ օրալա էթթիլմիլ
օլունա , իլլէ պաշաաղ տըր : Գօնաա վիլա
յէթի տալիլլէտէ Գարա ֆունար գաղա
սընտա չիւպիլլի խաթալըպտան պիր քի
չիլլին վէֆաթ էթթիլլէն տաիլ պիր շալիա
չըգըլ իսէ տէ , իճրա օլունան թէտըլաթ
նէթիլլէսիննէ օլ քիմաթիլլէ օլլէրաաաաա տէ
յիլ , անճաղ էսպալը ը սաիլ ի թապիլլէտէն
նալի վէֆաթ էթթիլլէ անլալըմըլ տըր :

ՍԱՐՐԱՅԻՑԷ

Յունիս 24/6, 1895

Էսյամ ը Ումուլլէյէ [գուլի . քէպիլմիլ]	28 23
Բուլլէլի Տէմիլ Եօլը Թաշիլլաթը	151 23
Թաշիլլաթ ը Օսմանիլլէ	403
Ահմէ Զիւլալ , լիրա 000 , 100 չըշտան	
Մէճիլլէյէ	408 41
Մէթալլէ	98
Պէշիլլէ	403
Ալթըլլէ	403
Կիւմիւշուլաթալլէ	403
Փօլ	90 30
Նափօլէօն	87 24
Գրիմիլ	51 20
Լիրա ինկիլլէ	410 42
Մանէթ գաիլլէ	8 44

ԻՍԹԱՆՊՈԼԻՍ

Ա. ՅԱՐԱ ՊՈՅԱՆԱՆ ՄԱԳԱՍՏՐԵՍԱ ՔԱԳ ՕԼՈՒՆԵՐԷ
Ֆիւնանցիլար Կօղուլը , Ամէրիգան խալ